

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

Ara 5 lej

USOR

ROPAL

3.

n. 20: Opera.

9.30: Hírek. —

ldara, Nicolai,

Lányi művei,

ntos időjelzés,

lódás az uszó-

időjelzés, idő-

áni telepedések

enekari hangv.

asszió műszaki

és Lakos zene-

és és az iskola

na pontos idő-

jd cigányzene.

veiből. — 22:

Figaro lakodal-

fón.

tánczene.

zki művei.

rseny.

fón. 21: Szimf.

ch: Hoffmann

a.

4.

n. 20.30: Sza-

ána hírek.

9.30: Hírek. —

Hírek. 1: Pon-

5: Hírek. Étel-

5: Pontos idő-

Missziós üze-

cigányzene ki-

a rádió? 7.30:

as könyvü zene.

ntos időjelzés,

ettársulatok és

v. 20.20: Dal-

gv.

szletek.

fejezetlen szim

est.

hangv.

n. 20.15: Szó-

in művei zon-

s tánczene.

n.

ioconda című

n

22: Grammo-

ók

givel bíró nő

alna, szerény

r. Filipescu,

as, montiro-

i- és géphim-

ben és legol-

nka szalónjá-

vegetárius ét-

ele Ferdinand

n alá. Bejárat

árak!

séges szoba,

n bejárat

lőzés névre

és szegény-

kéretik adja

előkészít ro-

tányos áron

rásbeli vagy

rkjűk a zsidó

lea Doroban-

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság politikai napilapja

Cikkeink utánnnyomást csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Kéziratokat nem küldünk vissza megőrzésükre nem vállalozunk

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej
KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vétetnek fel

Gyorstalpaló egységesítés

Hamangiu igazságügyminiszter ki akarja terjeszteni a regáti polgári, kereskedelmi és büntetőkodekx érvényességét az egész ország területére. Hamangiu a legfőbb semmitőszék bírói székéből került az igazságügyminisztérium élére, maga is egy igen respektábilis jogi könyvtár szerkesztője és így nem lehet feltételezni róla, hogy ne tudná, milyen végtelenül kényes és óvatosságra parancsoló eljárás az, amelyre most vállalkozott. Nem is lehet ezt a gyorstalpaló egységesítést másképpen magyarázni, mint azzal a centralizmussal, amely a Jorga-kormányt általában jellemzi és a tulságosan hangsúlyozott nacionalista beállítottsággal, amely még a legképzettebb főket is megfosztja néha a higgadt és tárgyilagos ítélőképesség lehetőségétől.

De lássuk előbb, mivel indokolja az igazságügyminiszter az egységesítés gyors szükségességét. Három csoportba lehet osztani az igazságügyminiszter szempontjait. A legelső az, hogy a külföldi államok, így Olaszország és Franciaország is, hasonlóképpen cselekedtek. A második szempont, amely a legsúlyosabb, az volna, hogy az igazságszolgáltatási egység hiánya akadályozza az ország lakosságának lelki egybeforradását s egy történelmi aktus beteljesülését. Ezzel kapcsolatos a harmadik, amely azért látja szükségesnek a regáti törvénykönyvek szükségességét, hogy a csatolt területek lakossága szokjon hozzá a regáti törvényhozáshoz, amely a módosítandó kodekxek alapját fogja képezni.

Ami az első szempontot illeti, elegendőnek mutatkozik annak megállapítása, hogy Olaszországban és Franciaországban is csak fokozatosan történt meg az igazságszolgáltatások egységesítése a csatolt területeken. Franciaország például 1924 június elsején terjesztette ki Elzász-Lotharingiára a francia polgári kodekxet, de tíz évre érvényben tartotta a német törvényhozás azon intézkedéseit, amelyeket jobbnak és praktikusabbnak tartott. Olaszországban csak 1928 novemberében történt meg a törvényhozási egységesítés. Kivételt ez alól kizárólag a büntetőkodekx képezett, amelyet a háború befejezése után kiterjesztettek a csatolt területekre.

Senki sem vonja kétségbe, hogy ideálisabb volna az egységes igazságszolgáltatási rendszer a mai állapot helyett, amikor is Bukovinában az osztrák, Erdélyben az osztrák-magyar, a Regátban a román és Beszarábiában az orosz jogrendszer van érvényben. Az igazságügyminiszternek azonban nem szabad elfelejtenie azt, hogy a csatolt területeken évszázados joggyakorlat termelte ki az ott érvényben levő jogrendszereket, amelyek ezen területek specifikus viszonyaihoz sajátos életfeltételeihez teljes mértékben alkalmazkodnak. Ezek a területek nemcsak a közigazgatás szempontjából éltek a régi királyságtól külön életet, de gazdasági orientálódásukban, kulturális strukturájukban, sőt — ami a legfontosabb — erkölcsi felfogásukban is különböznek ma még mindig. — ha jóval kisebb mértékben is — a Regáttól.

Az egységes történelmi aktusát nem követhette nyomon azonnal és haladéktalanul a régi királyság életfeltételeibe

George Bratianu segédei diszkvalifikálással fenyegették meg egymást

A kamara és a szenátus megszavazták a választfeliratot

Popovicu volt pénzügyminiszter tiltakozott a képviselőházban a vád ellen, mintha a legutóbbi kölcsöntárgyalások alkalmával közvetítőket vett volna igénybe

Julius 15-én befejeződik a parlament rendkívüli szessziója

Bucuresti-Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kamara ma délutáni ülésén Costinescu liberális kérde a belügyminisztert, hogy D. Dobrescut, Bukarest felfüggesztett polgármesterét miért helyezték vissza méltóságába? Argetoianu belügyminiszter azt válaszolja, hogy a vizsgálat semmilyen terhelő adatot nem tudott Dobrescu ellen felmutatni. Nem mondható el ugyanezt a városi tanácsról általában.

Costinescu nincs megelégedve a válasszal és interpellációt jelent be, mire Argetoianu kijelenti, hogy mihelyest a karesti városházán a vizsgálat befejeződik, a vonatkozó aktákat Costinescu rendelkezésére fogja bocsátani.

Megszavazzák a választfeliratot

Popovicu Mihály volt pénzügyminiszter tiltakozik a választfelirat előadójának azon állítása ellen, mintha az általa megkötött második stabilizációs kölcsön ügyében közvetítők jártak volna el, busás honoráriumok fejében. A kölcsöntárgyalásokat Cezaianu párizsi követ kezdte meg, amelyet ő és Tituc miniszteriumi igazgató fejeztek be. Kéri parlamenti bizottság kiküldését ebben az ügyben és addig is rágalomnak minősíti az előadó állításait.

Szavazásra teszik fel a választfeliratot. Spanisteanu a vereszkánus hozzá akar szólni az első szakaszhoz, Argetoianu azonban félbeszakítja:

— Így még szeptemberben sem fejezzük be a rendkívüli szessziót.

A választfeliratot 125 szavazattal 7 ellenében megszavazzák. Megkezdődik a közigazgatási reform módosító javaslatának vitája. Hegedüs Nándor magyar párt nevében szól hozzá és rámutat arra, hogy Romániában nem fejlődhetik ki rendes közigazgatás, mert

minden kormány más és más rendszer bevezetésével próbálkozik. A javaslatot nem szavazza meg, mert az megszünteti a decentralizációt és a helyi autonómiát.

Koneurt Artur a német párt nevében hasonló értelemben szólal fel.

Georgescu többségi a nemzeti paraszt párt közigazgatási reformját támadja, amely tulságosan költséges és alkalmazhatatlan volt.

Toma georgista rossznak tartja a javaslatot, amely egy ugyancsak rossz reformot rombol le.

Kinek van gyanus eredetű pénze külföldi betétbe

Bratianu György diszkvalifikáltatni akarja Ducát

Bucuresti-Bukarest, július 3. Miután Duca segédei: Mardarescu tábornok és Tătărescu elutasították Bratianu Gheorghenak nemcsak a lovagias elégtételadást, de becsületbíróság kiküldését is ellenezték, Tutu tábornok és Turza ezredes, Bratianu segédei levelet intéztek Ducához, amelyben közlik, hogy amennyiben ma délig nem járul hozzá a becsületbíróság kiküldéséhez, úgy nyilvánosság előtt diszkvalifikálni lesznek kénytelenek.

Politikai körökben a Duca-Gheorghe Bratianu konfliktus fejleményeit élénken kommentálják.

A kamara éjjeli ülése

A kamara éjjeli ülésén dr. Irimescu az orvosok kívánságait tolmácsolta és új egészségügyi törvényt sürgetett.

Otetelesanu a vereszkánus kérdést intéz az igazságügyi miniszterhez a törvénykezés egységesítése tárgyában.

Hamangiu igazságügyminiszter megismételte a sajtónak tett nyilatkozatát, hangsúlyozta azonban, hogy az eddigi kodifikációs munkálatok befejezett részeit a beterjesztendő törvényjavaslatba fogja venni.

Cantacuzino népjóléti miniszter javaslatot terjesztett be a patronazs-törvény módosításáról, Válcovici közmunkügyi miniszter pedig a kikötői munkákról.

való teljes beolvadás. Hiszen a belpolitikai küzdelmek néhány jellegzetes vonással bizonyítják, hogy a lelki egyesülés sem ment meg teljes egészében vége a román nép vezetői között. A gazdasági és kulturális kapcsolatok a csatolt területek és a régi királyság között természetesen egyre intenzívebbé lesznek. S a történelmi fejlődés magával fogja hozni azt a lelkiegységet is, amelyet Hamangiu igazságügyminiszter elengedhetetlen szükségességként nangsulyoz ki nyilatkozatában. Időbe telik azonban, ameddig ez a processzus végbemegy, ma pedig nem lehet letagadni, hogy a csatolt területek az életnek igen sok vonatkozásában, különböző sajátosságokat mutatnak fel. És téved Hamangiu igazságügyminiszter, ha azt hiszi, hogy a törvények egységesítésével el fogja tüntetni azokat a különbözőségeket, amelyek fennállanak

és amely különbözőségek a jogszolgáltatásban, a törvények szellemében és alkalmazási módjában is megnyilatkoznak.

S ha ez így van, önmagától elesik a harmadik szempont is, amellyel az egységesítést az igazságügyminiszter alátámasztani igyekszik. A törvényhozási tanács már dolgozik a polgári és büntetőkodekx módosításán, a kereskedelmi kodekx tervezete pedig készen is áll. Az életfeltételek a háború után hihetetlenül gyors tempóban és eddig páratlanul álló méretek között változtak meg. A körülmények változása, a nagy szociális és gazdasági átalakulások természetesen szükségessé teszik a törvények módosítását is, hiszen a törvény nem egyéb, mint bizonyos adott kapcsolatok szabályozása. Eppen ez a gyors változás tette szükségessé az utóbbi években azt a hatalmas törvényhozási munkát,

amelyet a parlamentek kifejtettek. A polgári, a kereskedelmi és a büntetőkodekx az alapját képezi valamely állam jogrendszerének. Semmi kivételtől való nem találunk tehát abban, ha az illetékes fórumok lassan, de a kellő alaposítással igyekeznek a törvénykönyvek módosítását előkészíteni és azokat a modern jogtudomány vívmányainak figyelembevételével a megváltozott életkörülményekhez alkalmazni. Addig is azonban, ameddig az új kodekx elkészülnek és az egész ország területére alkalmazhatók lesznek, miután megszerkesztésüknél figyelembe veszik a csatolt területek jogszolgáltatásának haladottabb rendelkezéseit is — fenn kell tartani a mai állapotot, mert a gyorstalpaló egységesítés erőszakos eljárás és csak az amugyis gyenge lábon álló igazságszolgáltatás menetének teljes felboruláshoz vezethetne.

Julius 1-én minden minisztériumban életbelépett a „tilos a bemenet“ rendelet Tilos belépni a minisztériumba -- muszáj kijárókat fogadni

Egy rendelet, amely a kijárók ellen készült és mégis az ő malmukra hajítja a vizet

Amíg egy kérvény eljut odáig, hogy el is intézzék

Bucuresti-Bukarest, július 3. És megtörtént. A minisztériumok, az államgépezet legmagasabb fóruma, amelyeket a szerencsétlen adófizetők pénzéből tartanak fenn, ezek a minisztériumok ma bezárták kapuikat. Ma ugyanis életbe lépett a kormány az a rendelkezése, amely megtiltja a közönségnek, hogy a minisztériumokba, vagy más államhivatalokba belépjen.

A portások megkapták az utasításokat: Senki nem jöhet be. „Mindenki menjen az iktató hivatalba. Irja meg kérvényét és pár napon belül a hivatalos közlönyben olvashatja a választ.“

A bukaresti vonatok továbbra is ontják az ügyes-bajos embereket

Senki nem hitte komolyan, hogy ezt az intézkedést, Jorgának ezt a „zenialis“ elgondolását fogantatani is fogják. Éppen ezért, mint rendszeren, ma reggel is az ország különböző részeiből Bukarestbe befutó vonatok öntötték magukból az ügyes-bajos dolgait elintézésére igyekvő polgárokat.

A szegény nyugdíjast, akinek végre évek hosszú sora alatt keresztül ment a kérvénye az illetékes fórumok labirintusán, aki azonban nem tudja, hogy mi lett a sorsa papírjainak. Meg kellene tudnia a számot, amellyel a fizetési utasítást leküldötték az illetékes pénzügyigazgatóságához.

Káromkodás, keserűség és gyűlölet a nyugdíjpénztár előtt

A nyugdíjpénztár előtt hatalmas tömeg tolong. A verjetező emberek tekintetében keserűség, gyűlölet, és hárag tüze lobog. Elfojtott káromkodások. A portás testi épsége már-már veszélyben forog. Erősítés érkezik: két rendőr.

Az emberek újra és újra elolvassák a kiragasztott hirdetményeket: „11-től 12-ig az iktatóhivatalban.“

Az utolsó iktató szám jóval meghaladja a 100 ezret. Azok a „szerencsések“, akik ezzel a hivatallal összeköttetésbe kerültek, el voltak készülve, hogy csak évek multán várhatnak elintézésre. Évek multán végre elhatározzák magukban, hogy lejönnék a fővárosba, személyesen utána nézni a dolgoknak. És érdekes, hogy ha már valaki meghozta ezt az áldozatot, nagynehezen mégis el tudott valamit intézni. De most... mi lesz ezután? Vagy elsüllyeszti a már benyújtott kérvények tömegtelen tömegét, hogy mindent előlrol kezdjenek, vagy pedig sorrendben veszik elő a papirokat, attól kezdve, amelyet ez előtt 3-4 évvel nyújtottak be. És akkor remélni lehet, hogy a hivatalos közlöny úgy 4-5 év múlva közölni fogja az elintézés eredményét. Addig azonban naponta meg kell vásárolni és végig kell olvasni a Monitorul Oficial „nagyjelentőségű“ kiadványát.

A hadügyminisztériumban

A hadügyminisztériumban szinte lehetetlen és ténylegesen lehetetlen a rendeletet keresztül vinni. Aki járt már ebben a rezortban — ahol ezideig is eléggé meg volt szigorítva a közönség belépése — az tudja, hogy 12 óra előtt — amikor ugyanis a közönség beléphet a minisztériumba — milyen tömegek állanak a főbejárat előtt. Akik orvosi vizsgálatra jönnek, akik kereskedelmileg vannak összekötöttesben a hadsereggel, akik vásárolnak, vagy eladnak a hadseregnek; árlejtéseken, árveréseken... Rokantak, tartalékosok, akik helyzetüket akarják tisztázni, felmentések, halasztások, szabadságok ügyében. Naponta eddig is minimumán 300, havonta legalább 10.000 kérvény futott be ebbe a rezortba.

A hadügyminisztérium adminisztrációja olyan komplikált, olyan hosszú, egy kérvénynek az irodáknak olyan hosszú során kell átmennie, hogy a kérvény biztosan elvész, mint egy tű a szénaszekrében. Nem lehet, hogy ne vesszen el ebben a káoszban, amelyből csak az érdekelt ellenőrzése mellett haladhat előre normális utján a kérvény.

De lássuk példának okáért, milyen utat kell megtennie egy felmentést kérő kérvénynek, amely esetleg a szakasztól indul indul ki, a századon keresztül az ezredig sem könnyű az ut, de azután következnek a brigád, a divízió, a hadtest és végre a minisztérium. A minisztériumban a következő utat teszi meg a kérvény: főiktató, aliktató, szekció, direkcio, kabinet, szakosztály, iroda, expedicio. És újra a hadtest, a divízió, a brigád, az ezred és a zászlóalj. Elképzelhetetlen, hogy egy kérvény ebből a gépezetből kikerüljön minden külön utánajárás, unszolás, intervencio nélkül. Senkinek sem lehet meg az iniciatívája, hogy elutasítson, vagy apróbbaljon. Mindenki újabb és újabb referátumért küldi tovább kerengeni a szerencsétlen kérést.

ben. Az elkésereedett emberek, legyintenek a kezükkel és elmennek.

És a kijárók...

A pénzügyminisztérium előtt tömeg. Néhány jólismert kijáró tanácstalanul néz maga elé. Ezeknek pillanatnyiáig úgy látszik, tényleg befellegzett. De csak pillanatnyilag. Mert minden bizonnyal nem fog elmúlni 3-4 nap és ez a kategóriája a kérvényezőknél meg fogja találni a módját annak, hogy tovább folytassa üzemelt.

Az intézkedés tulajdonképpen ezek ellen irányul, anélkül azonban, hogy sújthatná őket. A minisztériumokon kívül, vagy az államtitkári, sőt miniszteri kabinetben keresztül meg fogják találni a módját annak, hogy akadálytalanul folytassák busásan jövedelmező kijárói foglalkozásukat. Sőt, a legszomorubb az, hogy a közönség, amely eddig csak kényelemből fordult ezekhez az emberekhez, a jövőben teljesen ki lesz nekik szolgáltatva.

Az intézkedés tartósságában nem hisznek a minisztériumok tisztviselői, a politikusok, sőt az újságírók sem. Mindenki valószínűnek tartja, hogy pár napon belül visszatér a régi rend.

A korrupció letöréséhez más intézkedésekre van szükség. Szigorú törvények, jobb gazdasági viszonyok, magasabb tisztviselői fizetések, tisztultabb morál. Addig amugyis minden hiába.

Hátszegi Ernő.

Egy szélsőbaloldali képviselő óriási botrányt provokált az angol alsóházban

Ebben az évben nem lesz nyári szünete az angol parlamentnek

London, július 3. Az angol alsóházban viharos jelenetek voltak. Mac Gowen szélsőbaloldali képviselő támadta az interpellációjára választ adó minisztert, mire az elnök megvonta tőle a szót. Mac Gowen folytatta támadását s erre a miniszterelnök kizárását javasolta. Ezt nagy többséggel el is fogadták. A képviselő nem akarta elhagyni az üléstermet s miután az elnök háromszori felszólítása eredménytelen maradt, erőszakkal akarták eltávolítani. Közben Mac Gowen körül több szélsőbaloldali képviselő tömörült s amikor a teremsgölgák körülvettek, hogy kivessék, 20 percen át vad dulakodás és elkésereedett birkózás támadt a szélsőbaloldali törvényhozók és az elnök rendeletét teljesítő parlamenti alkalmazottak között, míg végre a teremsgölgák számbeli túlsúlyba kerültek s egymásután hurcolták ki a teremből szélsőbaloldali botránytörözők honatyákat. Az ülést az elnök a botrány első perceiben kénytelen volt felfüggeszteni. Az ülés újramegnyitása után Mac Gowent az ülésszak végéig kizárták az ülésekről s ezzel körülbelül 1100 font illetményét veszti. Újramegnyitása után Maedonald közölte az alsóházzal, hogy nyári szünet ebben az évben nem lesz, az ülésszak októberig tart s novemberben új ülésszak kezdődik. A földértékadó indítványok feletti szavazásnál a kormány mindössze öt szavazattal kerülte el a leszavaztatást.

Oroszországban egyre jobban üldözik a cionista szocialistákat

Letartóztatások és száműzések. Lefoglalták a nagy irkutski zsinagógát

Tel-Aviv, július 3. A napokban Tel-Avivbe érkezett a cionista-szocialista párt egyik szovjetoroszországi megbízottja, aki közölte, hogy április 14-től április 21-ig Moszkvában 15 kommunisztát tartóztattak le azzal a gyanúval terhelve, hogy tagjai a cionista Hechaluc-szervezetnek. Egyidejűleg értesítették őket, hogy büntetésük kitöltése

után száműzik őket Közép-Ázsiába. Számos cionista-szocialistát, közöttük a beteg Leib Rothausert ez év februárjában Samarában letartóztatták. Egy Beigmann nevű cionista-szocialistát, aki három éves internáltságra volt ítélve, itéletének kitöltése után újra letartóztatták azzal a váddal, hogy az internáltsági táborban a szovjet ellen as-

Főnyeremény: 1,000.000 LEJ.
Már csak 1 nap
Nyeremények összege: 4,000.000 LEJ.

Az Albina Bank által garantált Kvári Mentősorsjegy huzásáig!
Egész sorsjegy ára 100 lej, fél sorsjegy ára 50 lej, postai megrendeléseknél 19 lej portóköltségre hozzáadandó. Sorsjegyek kaphatók tőzsdékben, bankokban, üzletekben, az ucai árusoknál, valamint a Központi Sorsjegy Irodában, Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Sajtkészítők!!

Jó sajtot

(késért is)

csakis a hatásos és nem romlandó

Schweiczi Tejelő-vel készíthetnek.

Egger & Co. Rt.

gyógyészeti gyára, CLUJ.

Ugyanott beszerezhető a „Sajtkészítés kézikönyve is“ és 20 lej előzetes beküldése ellenében.

TEGYEN PRÓBARENDELEST!

kálódott. Samarkandban letartóztatták Jakob Langot, Tweirben Moses Hodesst és Moses Jehudiznot. Az ítélet szerint őket is száműzni fogják.

1930 december 23-án Saratowban letartóztatták Harb cionista-szocialistát, akit még mindig fogva tartanak, anélkül, hogy akár a letartóztatott, akár más tudná, hogy miért történt Harb lefogása, aki soha politikával nem foglalkozott. Sonja Rolnikot, aki most került haza egy három éves száműzetésből, újabb három évre száműzték Karakstauba. Hineburgot, a Hechaluc egyik vezető emberét Közép-Ázsiába száműzték ugyanilyen időre. Meier Brotmann és dr. Rosenhaütök, a Makabi tagját öt évre száműzték a Karakstauban levő Almahatába.

A szovjet-kormány 1928 márciusában tiltotta be a Hechaluc-mozgalmat. Azóta illegális szervezetnek tekintik és aki tagja a Hechalucnak, azt ellenforradalmárként kezelik a hatóságok. A Hechalucot 1924-ben a szovjet törvényesítette és abban az esztendőben, augusztus havában az ország minden részéből Moszkvába ösztönözött reprezentánsok három napos konferencián beszéltek meg a zsidó szocialisták ügyeit. A cionisták ellen a szovjetnek négy éven át semmi kifogása nem volt és azután is békén élhettek volna, ha a zsidó kommunisták ki nem kezdik a zsidó szocialisták mozgalmát.

Lefoglalták a nagy irkutski templomot

Irkutsk, július 3. Az irkutski nagy zsinagógát, amelyet ötven év előtt építetett a hitközség, a városi szovjet lefoglalta és az első konfekciós szovjet-üzem munkásainak klubjává alakította át. Ezzel szemben visszaadták a zsidóknak a két év előtt lefoglalt iparos-zsinagógát.

Fürdőruhában, valamint selyem fehérnemű és selyemharisnyában, ugy minőségben, mint olcsóságban, vezet az

„ELBE“ Cal. Reg. Ferd. 19

és „HARISNYA-HÁZ“

Cal. Reg. Ferdinand 29. (kis hid mellett) Egy kísérlet mindenkit meggyőz!

Az erdélyi automata

Nyolc

Erősebb szerre e

Cluj-Kolozsvár, tudósítójától.) Romániában való szerte megindultaság az államot öt év alatt kell hídó alatt kell, hogy egész telefontálmorganék ugyancs és különösen a tában nagy elánalmunkákat. Az ország különösen városi lisan érinti a telérthető érdeklődéket. A telefon problémája az ország és a Morgan-akra, hogy az európai nivóra em

A más

gatója

A kolozsvári polétt második telešana postai tanácsa nagyváradi kCapusan igazgató a rezsimváltozás tisztviselő helyteljes posztra, telefontálmózatát munkatársának a val a telefontársaban végeztet munkafolytatnia. Capus hogy Kolozsvár telefontálmózatot a villanyüzemnek 66 áramra való átép a telefon légháló kábeleket építette egyrészt kábeleket — Milyen munkvégeztet be eddig tettük fel a kérd

Az

állan

— A telefon Capusan igazgató egyes tartományait építette ki, mert és legjobb nélkülmal kötött szerzővonal építését vá Bukarest—Cernov Kisenev, Bukarest—Arad és Bukavár. Ezeket a vki is építette és rendelkezésére állzal a kérelemmel hogy a főbb vona állítsunk fel. A nyai fölöslegessmára, hogy ezek mert az áramnak val egy és ugyana getést lehet lefoezt ugy fejezik ki újabb három árar jobbak, mint az e

— Így bonyolít Bukarest—Kolozs a telefontálmózetű a külföldi b gálja és a másik getéseket bonyolít ban a pillanatban a telefontálmózet

Akinek a gyomra megrekedt, vagy igyon

Bikszá

Számos egyetem

Minden

Mégis

Az erdélyi városok közül csak Kolozsvár, Nagyvárad és Temesvár kapnak automata telefonközpontot

Nyolc európai országgal lehet telefon-összeköttetést kapni Romániából

Capusanu igazgató, a második telefónzóna vezetője nyilatkozik a Morgan társaság eddigi eredményeiről. Új épületbe költözik a telefonközpont, mely Kolozsváron már felállítja az automata központot

Erősebb frekvenciájú árammal négy beszélgetést lehet egyszerre eszközölni egy vonalon

Cluj-Kolozsvár, július 3. (Az Új Kelet tudósítójától.) A Morgan-társaságnak Romániában való térhódítása óta ország-szerte megindultak a munkálatok. A társaság az állammal kötött szerződésének öt év alatt kell hogy eleget tegyen és ez idő alatt kell, hogy átszerveze az ország egész telefonhálózatát. Érthető, hogy Morganék ugyancsak kihasználták az időt és különösen a tavaszi és nyári hónapokban nagy elánnal kezdték meg a technikai munkákat. Az ország közönsége, melynek különösen városi lakosságát egzisztenciálisan érinti a telefon léte, vagy nemléte, érthető érdeklődéssel várja az eredményeket. A telefon évek óta valóban égető problémája az ország kereskedelmi életének és a Morgan-féle telefon von hivatva arra, hogy az összes hiányokat pótolva, európai nivóra emelje a romániai telefont.

A második telefónzóna új igazgatója

A kolozsvári postán néhány nappal ezelőtt második telefónzóna vezetését Capusana postai tanácsos vette át, aki eddig a nagyváradi kerület élén működött. Capusanu igazgató személyében egy, még a rezsimváltozás előtti időkben működött tisztviselőt helyezték erre a felelősségteljes posztra, mely 14 vármegyének telefonhálózatát irányítja. Az Új Kelet munkatársának alkalmá volt az igazgatóval a teleföntársaságnak a második zónában végzett munkálatairól beszélgetést folytatnia. Capusanu igazgató elmondta, hogy Kolozsvár városában most az egész telefonhálózatot átépítik, mert a városi villanyüzemnek 66 ezer voltos feszültségű áramra való átépítésével kockázatos volt a telefon léghálózata. Ezért földalatti kábeleket építettek és a telefonhálózat egy részét kábeleken vezetik.

Milyen munkálatokat kezdett meg és végzett be eddig a teleföntársaság? — tettük fel a kérdést.

Az új vonalak már készen állanak

A teleföntársaság — mondotta Capusanu igazgató — elsősorban az ország egyes tartományai közötti kapcsolatot építette ki, mert ez volt a legsürgősebb és legjobb nélkülözött tennivaló. Az állam mal kötött szerződésben a társaság öt új vonal építését vállalta. Ezek a vonalak Bukarest—Cernovic, Bukarest—Jasi—Kisenev, Bukarest—Temesvár, Bukarest—Arad és Bukarest—Kolozsvár—Nagyvárad. Ezeket a vonalakat a társaság már ki is építette és most már a közönség rendelkezésére állanak. Több oldalról azzal a kérelemmel keresték fel a postát, hogy a főbb vonalakon két telefonvonalat állítsunk fel. A modern technika vívmányai főleglegessé teszik a társaság számára, hogy ezeket a vonalakat kiépítse, mert az áramnak magasabb frekvenciájával egy és ugyanazon vonalon négy beszélgetést lehet lefolytatni. Tudományosan ezt úgy fejezik ki, hogy az áramkör még újabb három áramkört ad, amelyek még jobbak, mint az eredeti áramkör.

Igy bonyolítjuk le már egy hónapja Bukarest—Kolozsvár és Nagyvárad között a telefonforgalmat. A négy áramkör közül kettő a külföldi beszélgetések céljait szolgálja és a másik kettő a belső beszélgetéseket bonyolítja le. Ilyenformán, abban a pillanatban, midőn azt látjuk, hogy a telefonbeszélgetések előjegyzései meg-

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van az ilyen természetes

Bikszádi vizet
Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható.

haladják az áramkör teljesítőképességét, az egyik műáramkörre kapcsoljuk a beszélgetéseket.

A külföldi beszélgetések

Melyik külföldi állammal folytathatunk beszélgetéseket Romániából?

Eddig — hangzik a válasz — nyolc európai állammal fejeződtek be tárgyalásaink. Ma már kitűnő összeköttetést kapunk Magyarországgal, Ausztriával, Németországgal, Franciaországgal, Belgiummal, Hollandiával, Csehszlovákiával és Angliával. A külföldi beszélgetések kifogástalanok, erről az állam magasrangú tisztviselőinek is több ízben volt alkalmuk meggyőződniük.

A jövő év végén meglesz az automata-telefon

Mikor vezeték be az automata-telefont a centrumokban?

Az a meggyőződés — mondja az igazgató, — hogy mindazok a panaszok, amelyek még érik a társaságot, annak tulajdoníthatók, hogy a helyi központok ősdi felszerelésével már nem lehet dolgozni. Ez a helyzet a kolozsvári postán is, ahol az ócska felszerelés rendkívül megnehezíti a munkát. Ez az oka annak is, ha egy-egy interurbán beszélgetés nem a leg-tökéletesebben tisztá. Az automata-telefon felszerelése gyökeresen segíteni fog ezeken a bajokon. A Morgan-társaság az állammal szemben vállalt szerződésében 1933-ig vállalta az automata-telefonközpontok felszerelését. Természetesen az automata-telefont egyelőre csak a nagyobb centrumokban vezeték be. A szerződésben foglalt városok a következők: Bukarest, Kolozsvár, Temesvár, Nagyvárad, Csernovic, Kisenev, Jasi, Braila, Craiova, Konstanca, Galac és Ploest. Az automata-telefont felszerelése a legnehezebb munka, amelyhez külön épület és egészen új

*Jó cipőnek —
jó cipőasztal!
Ez a Fyrran Asztal!*

hálózat szükséges. Így Kolozsváron is lehet, hogy még ebben az évben, de 1932-ben feltétlenül új székházat épít a telefon társaság és abban állítja fel az automata-központot. Kolozsváron a jövő év őszeig feltétlenül befejezik a munkálatokat s akkor Kolozsvárnak valóban európai nivójú telefont lesz. Az összes vonalak átépítése után pedig az oszlopokat hozzák rendbe, mert az oszlopok ősdsága gyakran okoz vonalszakadást.

Csak konkrét panaszokkal

Felhívtuk az igazgató figyelmét arra, hogy az erdélyi és bánáti városok közül csak Kolozsvár, Temesvár és Nagyvárad kapnak automata-telefont, míg Arad, Szatmár, Marosvásárhely, Brassó kiharadtak. Capusanu igazgató erre kijelentette, hogy ezekben a városokban a társaság és a városok közötti meggyőzésétől függ az automata-telefon felszerelése.

Az a kérés — mondotta végül az igazgató — hogy konkrét panaszokkal forduljon hozzám. Ha valami kifogása van, akkor nevezze meg azt az időpontot is, amikor a beszélgetés történt, hogy a személyzetet ellenőrizhessem. Különösen kérem a sajtó támogatását, azzal az ígérettel, hogy jogos kéréseiket továbbítani fogom Bukarestbe és amennyiben azok valóban végrehajthatók, minden valószínűség szerint a központ is honorálni fogja azokat.

Ujra redukálni fogják a tisztviselők fizetését

A „Lupta“ szerint a kormány ötven százalékos fizetésredukcióra készül

Bucuresti-Bukarest, július 3. (Az Új Kelet tudósítójától.) A Lupta egy hivatalos helyről eddig meg nem erősített és így egyelőre csak a lap magánértesülésének tekinthető hirt közöl. Eszerint a pénzügyminisztérium törvényjavaslatot készít Andrei Corțeanu képviselő javaslata alapján a tisztviselők fizetésredukálásáról. A lap szerint a rendezés egyszerű redukcióját fogja jelenteni a köztisztviselői illetményeknek egész 50 százaléki haladva a különböző kategóriák fizetéscsökkentésénél. A javaslat egyben meg fogja akadályozni azt is, hogy a tisztviselők a redukció ellen a közigazgatási bíróság előtt panasszal élhessenek. A törvény szeptember elsején lépne életbe.

A hirt a legnagyobb fenntartással közöljük.

Az új vonalak már készen állanak

Franciaország a főbb kérdésekben teljesen deferált Amerikának

A francia minisztertanács Hoover emlékiratának főbb pontjait elfogadta. Amerikában ismét optimisztikus a hangulat

Párizs, július 3. A Doumer jelenlétében tartott kormánytanács foglalkozott a Hoover-javaslatok ügyében Franciaországhoz eljuttatott amerikai emlékirattal. A minisztertanács az emlékirat főbb pontjait elfogadta.

Délután Elandin francia pénzügyminiszter felkereste Mellon amerikai államtitkárt és Edge párizsi amerikai nagykövetet s közölte velük a minisztertanács határozatát.

Este Lavallal a megbeszélések elmaradtak, de ma délelőtt folytatták a tárgyalásokat s valószínű a megegyezés. Flandin átadta a francia kormány válaszigjegyzékét, amelyet eljuttatnak Washingtonba.

A reggeli lapok valószínűnek tartják, hogy a francia kormány felveti egy Párizsba összehívandó új

jóvátételi értekezlet tervét.

Londoni diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint a francia kormány több fontos pontban deferált Amerikának. Ugy tudják, hogy a moratórium éve alatt elmaradó fizetések visszatérítési ideje tekintetében az amerikai javaslatot elfogadták, továbbá lemondottak arról a követelésről, hogy Német országon kívül más középeurópai államok is hozzájárulhassanak kamatmentes kölcsönökhöz a nemvédett annuitások Németország által befizetendő összegéből és végül feladták a garanciális kérdésben eddig vallott álláspontot is. A megbeszélések részletkérdésekről folytatásban vannak.

Francia politikai körökben megállapítják, hogy a jelen helyzetben az angolok által felvetett azon javaslat, hogy

a Young-terv aláíró hatalmait konferenciára hívják össze Londonba, már nem aktuális. A tárgyalásokkal kapcsolatban több párizsi lap támadást intéz az amerikai pénzügyi államtitkár ellen. Azt írják, hogy egyedül gyengének érzi magát a tárgyalásokra s most taktikázik mindaddig, amíg Stimson is segítségére siet.

Newyork, július 3. A Herald szerint a mai párizsi tárgyalások esetleges sikertelensége esetén az amerikai kormány vissza fogja vonni a Hoover-javaslatokat s azután minden adós állammal szemben külön-külön megismétlik a moratóriumajánlatot.

Felmerült egy új konvenció terve is

s ennek pénzügyi megvitatása ma egész napon át folyt Washingtonban. A Hoover-javaslatokra küldött francia jegyzékre adott amerikai választ ma nyilvánosságra hozták. Egyidejűleg Londonon keresztül Washingtonból jelentik, hogy Castle amerikai helyettes külügyi államtitkár a Washingtonban lekábelezett új francia jegyzék tartalmát ismertette a washingtoni angol nagykövettel s újra optimisztikus nyilatkozatokat tett a helyzetről.

A Hoover-terv elfogadása révén Anglia dominiumai és gyarmatai ebben az évben 11 millió 187 ezer font sterling esedékes részletet nem fognak befizetni az angol kincstár pénztárába.

INGYEN
Adunk július 1-től, július 15 ig Minden vevőnknek egy értékes kézimunkát, ki bármit vásárol 100 leien felül. Igyekezzen mindenki kihasználni e ritka alkalmat

a volt **GOBELIN** most **Rottmann & Nagy** kézimunka, rövidáru, harisnya és csipke áruházában Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 11a. Placsintár testvérek mellett

Mégis csak az „UNIO“ fest, tisztit legolcsóbban, Cluj Belvárosi fióküzlet Deák Ferenc u. 11.

ők!!
pt
ollo-val
Co. Rt.
ára, CLUJ.
Sajtókészítés
zetes bekül-
DELEST!
etartóztatták
os Hodesst
itélet szerint
aratowban le-
a-szocialistát,
rtanak, anél-
ztatott, akár
történt Harb
ával nem fog-
aki nem kes-
száműzés-
záműzték Ka-
a Hechaluc
Közép-Ázsiába
időre. Meier
ausot, a Mak-
műzték a Ka-
ába.
28 márciusá-
uc-mozgalmat.
nek tekintik
nak, azt ellen-
a hatóságok.
szovjet tör-
esztendőben,
szág minden
tőtt repren-
ferencián be-
alították ügyeit.
vjetnek négy
nem volt és
k volna, ha a
nem kezdik a
mát.
nagy irkutski
irkutski nagy
n év előtt épi-
rosi szovjet le-
tekiósi szovjet-
jává alakította
adták a zsidók-
elalt iparos-zsi-

A Cionista Világkongresszus sorsdöntő tanácskozásai

Nahum Szokolov hatalmas beszédében felvázolta a cionista mozgalom múltját, jelenét és jövőjét. Aiberth Thomas is beszédet fog mondani a Cionista Világkongresszuson

Bázel, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A hitatos ünnepi hangulat tölti meg a bázei Messepalast hatalmas dísztermét. Kék-fehér színek lobognak az emelvényen és a falakon. Fent Herzl Tivadar életnagyságu fényképe tekint le a kongresszusra.

Weizmann dörgő tapsal fogadja a kongresszus

Közvetlenül a kongresszus megnyitása előtt dr. Weizmann Chaimmal az élén megjelenik a tribünön a cionista világ-

Nahum Szokolov hatalmas megnyitó beszéde

Nachum Szokolov a cionista exekutív elnöke, jelenik meg a tribünön. Ünnepi hangulat árasztja el a zsufolási meg-töltött termet.

— Igen tisztelt kongresszus!
A tradicionális ősi, szép héber köszönettel üdvözlöm önöket: Salom! Csaknem két esztendő választ el bennünket a Zürichben megtartott tizenhatodik cionista kongresszus napjaitól. Mindannyian tudják, hogy mit jelent ez a két esztendő. A harmincnyolc éves fennálló cionista szervezet nem élt még olyan drámai erejű kongresszusi periódust, mint a lezajlott két esztendő. A jelenlegi kongresszus jelentős határkövet képez kongresszusaink történetében. A realitás kongresszusa ez. Súlyosabb és keményebb, mint bármelyik, mert nyíltan és bátran szembe kell néznünk a valósággal. Csak így fogjuk tudni megállapítani: hol tartunk és hogyan tudunk előbbre jutni. Súlyos válságokan gázoltunk keresztül az elmúlt két esztendőben. Ezek a válságok időnként sötét felhőkkel borították el horizontunkat. De csak a vadak hiszik, hogy veszedelmes a nap, amikor napfogyatkozás áll be. A kultúrember ezzel szemben nagyon jól tudja, hogy ez csak átmeneti jelenség. Az igazságosság és az ideál napfénye pillanatnyilag elsötétülhet, de sohasem lendülhet el diadalutjáról.

1929 augusztus

— Ilyen sötétség borult ránk 1929 augusztusában, amikor a fanatizált csöcselék váratlanul rárontott a jisivra. Az a tény, hogy bizonyos arab körök a Balfour-deklaráció ellen foglaltak állást, sohasem volt titok előttünk. Jóllehet a mi legmélyebb meggyőződésünk azt diktálja, hogy az ilyen taktika ellenkezik az arabok nemzetközi kötelezettségeivel és jól értelmezett érdekeivel — erről azonban nem akarunk itt vitatkozni. De ha már politikai vitába kell bocsátkoznunk, akkor minden körülmények között előtérbe kell helyezzük a törvényességet. Pszichikai erőszakoskodásokkal nem lehet megoldani a politikai, vagy gazdasági kérdéseket. Higgadságra, nyugalomra van szükség. Ezt világosan kifejezésre juttatta a legutóbbi cionista kongresszus is. A kongresszus befejezése után ült össze a kibővített Jewih Agency emlékezeti alakuló gyűlése. A zsidó idealizmus és a zsidó emberteret ünnepe volt ez a konferencia. Vajon nem-e volt az örültség legmagasabb foka ellenfeleink részéről, hogy a mi békés megnyilatkozásunkban az agresszív tendencia árnyékát akarta felfedezni? Ez a megnyilatkozás az önzetlen és segítségére kész együttműködésnek méltóságteljes aktausa volt egy civilizatorikus békemű megvalósítására.

Gyűlöletes irónia

— S közvetlenül ezután pogrommal törték ránk a jisivban. Gyűlöletes irónia volt ez. Mi azonban nem hiszük, hogy a pogrom valóban a legutóbbi kongresszus és a Jewish Agency logikus fejleménye volt. Azt sem hiszük, hogy az 1929 augusztusi véres napok összefüggésben állottak volna a mandátummal, a Balfour-deklarációval, a zsidó nemzeti otthonnal, stb. Ezeket a fogalmakat nem tudja felfogni a csöcselék. Az uszitók éppen ezért más fegyvert ragadtak meg. A vad fanatizmus ódájából előszedett barbár fegyvereket. Azzal az örületes híreszteléssel operáltak, hogy a zsidók elhatározták az Omar-mecset elrablását.

A Jisuv morális ereje

— Tisztelt kongresszus! A mi szervezünk többszörösen kihangsúlyozta a kereszténység és az izlám szent helyeinek

szervezet végrehajtó bizottsága. Hatalmas dörgő taps rázza meg a levegőt. Weizmann sápadt tekintetéből a rövid idővel ezelőtt végrehajtott operáció utóhatása olvasható ki. Dr. Leo Motzkin, az Actions Comité elnöke lép az emelvényre és a tradicionális harangütéssel jelzi a cionista parlament megnyitását. Néhány rövid szívhöz szóló mondatban rámutat a pillanat jelentőségére és azon reményének ad kifejezést, hogy eredményes és hathatós munka kísérje a kongresszus tárgyalásait.

és vallási ereklyéinek abszolút érintetlenségét, mint a mozgalom egyik kardinális alaptörvényét. Halhatatlan vezérünk, Herzl Tivadar is számtalanszor kifejtette, hogy a nemzeti otthon felépítése a szent szférán kívül esik. Az uszitók azonban édeskeveset törődnek az igazsággal és a valósággal. Céljukat főkéletesen elérték. A csöcselékkel fellázították, jóllehet ehhez a csöcselékhez nem tartoznak a békeszerető arab lakosság rétegei. Ezek velünk együtt elítélték a barbár kilengéseket, csak a primitív barbárság és a vad anarchia elemei fogadtak szót a kiadott parancsnak. A brutális rombolás és pusztítás offenzív terve sok drága emberéletbe és sok értékes vagyonunkba került. De meghusultak, főképpen a mi munkásaink és ifjúságunk hőies önvédelmének erején.

A zsidó nép világtiltakozása

— Ezzel az aktív segélyezéssel egyidejűleg indult meg a tiltakozási mozgalom is. Nem művészi fogásokkal életre-hívott mozgalom volt ez. A zsidó nép szíve mélyen megrázkódva reagált az eseményekre. A tiltakozási mozgalom természete sen nem az arab nép ellen irányult. Kifejezésre jutott az általános vélemény, hogy a momentáni előítéletek és az arab nép szűkebbültsége és türelmetlensége ellenére is, ők mégis természetes szövetséges társaink. Kifejtettük, hogy az arabizmus és az antiszemizizmus kontra dictio in adiecto-t képeznek. Hangsúlyoztuk azon véleményünket, hogy az arabokkal való gazdasági kapcsolatainknak előmozdítását és az arabok jólétének emelését éppen olyan szükségesnek tartjuk, mint a magunkét. Kulturális szempontból mindig rá mutattunk arra, hogy mi egy szemita szintézis távoli, de annál világosabb perspektíváinak nagy vonalait látjuk magunk előtt, amelynek igen jelentős missziója lenne az emberiség civilizációjában.

— A zsidó nép tiltakozása világtiltakozásá nöte ki magát. Az egész civilizált világ megmozdult. Európa és Amerika a legnagyobb rezidenciáiban számtalan népgyűlést tartottak, amelyeknek keretében nemzsidó államférfiak, néptribunok és pártvezérek emelték fel tiltakozó szavukat.

Anglia és a zsidó nép

— Kétezer év óta sinylódik millió csapás és elnyomatás sulya alatt ez a nép s kétezer év óta hiszi, reméli, hogy visszatér ősei országába. Végül eljött a nap, amikor a megváltó szót — „Zsidó Nemzeti Otthon!” — hivatalosan proklamálták, helybenhagyták és ratifikálták. Hát nem kellett kételkednie ennek a népnak az emberiségben, ha most, miután újra dolgozik és épít a történelmi talajon, újra a gyűlölet nyilaival támadtak rá, csak azért, mert épít és dolgozik, mert fenntartja a békés szövetséget és annak megvalósítását keresi? A bizalmatlanság egy politikai műveletlenségre valló angol ellenes tendenciát hozott felszínre egyes tiltakozási megnyilatkozásokban. Nincs felületesebb és kalandosabb lépés, mint az ilyen tendencia. Vajon előkelő angol államférfiak, befolyásos parlamente-rek, volt miniszterek és kitünő jogtudósok nem tiltakoztak velünk a legenergi-kusabb formában az ellenünk irányuló jogtalanságokkal szemben? Vajon ki tudja kétségbevonni ezeknek az embereknek a patricizmusát és állámhűségüket? Vagy nem fiatal angol diákok ugrottak a részbe, életveszedelem közepette, hogy segítséget nyújtsanak a jeruzsálemi excessusok súlyos óráiban? Igen! Hálás nép vagyunk, de nem vagyunk védelemre

Az egész jisiv nyugodt, biztos és méltó magatartása nagy morális erőt képvisel.

Erec Jiszrael és a zsidó nép

— A segélyalap létesítése annak az abszolút és szinte misztikus kapcsolatnak spontán megnyilatkozása volt, amely minden zsidót Erec Jiszraelhez fűz. Minden zsidó úgy érezte, hogy saját sorskérdése előtt áll. A zsidó nemzeti otthon valóban a zsidó szolidaritás műve és hatalma. Ha azt akarjuk, hogy a zsidó állam ne szakadjon és ne hervadjon el, akkor gyökereit az őshaza szent talajába kell hogy erősen elplántáljuk, abba a talajba, ahonnan az ősi ideális erő és az évezredek tradíció forrása buggyan ki. A zsidó nemzeti otthon minden építő követ a mi verejtékünkkel, könnyeinkkel és vérünkkel áztattuk meg. Hát ennek az építménynek a megtámadása vajjon nem jelent egyet azzal, hogy ha tört dőfnének a szívünkbe? Erre adott méltó feleletet a zsidó nép a segélyalappal. A zsidó valóban szegény nyomorult népet alkotnak. A világháború a középosztály jómódú köreinek maroknyi csoportját is tönkre tette és a világháború súlyosabban érintett bennünket, mint bármely népet ezen a földön. Ez a Londontól—Varsóig, Newyorktól—Capstadtig, Belbourntól Rio de Janeiróig szétszórta, szegény nép évek óta megvonja szájától a falatot, hogy koldus-garasaival az ígért földjén tetőalá hozza hontalanul bolygó fiait.

szoruló zsidók, akik kényszerítve érzik magukat, hogy igazi érzelmüket elfojtsák magukban és egy méltóság nélküli hamis lojalitásban burkolják magukat. Ezt nem várja el tőlünk a britek nagy népe!
— A békekonferencia előtt a zsidó nép nevében tiszteletteljesen Anglia számára kértük a Zsidó Nemzeti Otthon mandátumát. Emellett rendületlenül ki is tartottunk. De bármikor és bárhöl jogtalanság támad ellenünk, megváltó önmagukat és az érvelés minden eszközével odahatunk, hogy tanítsunk, felvilágosítsunk, előítéleteket osszassunk el és hamis nézeteket döntsünk meg.

„Kezdetben volt a szó“

— „Kezdetben volt a szó“. A mandátum rjus kormány és a Népszövetség egyaránt az igazság éretetől átfutve súlyosan elítélték az ellenünk irányított excessusokat. Ebből az alkalomból és később is több ízben megerősítették a mandátum fenntartását. Megkönnyebbülten fellelgettünk. Azután jött a tett. Bizottságok, vizsgáló bizottságok. Természetesen távol áll tőlünk annak gondolata is, hogy kétségbe vonjuk a komiszár urak abszolút becsületességét. A mi szak értőink azonban rácafoztak a bizottságok szakértőinek véleményeire. A legtehetségesebb szakértők is ki vannak téve bizonyos tévedéseknek. Éppen úgy, mint minden halandó. Senkisé nem rendelkezik mechanikai tapasztalatokkal egy reneszansz-mozgalmat illetőleg. Az idealizmus a tapasztalatlanság erénye. Egy nép zsenijének éppen úgy, mint az egyes emberének nincs tapasztalata.

Bizottságok réme

— S azután a pogrombizottság taktikája. Minden pogromot bizottságok kiküldése szokott követni. És itt annyit diskuráltak, amíg a vádlók a vádlottak padjára sodródtak és egy egészen új kérdés került felszínre, mint például, hogy a zsidóknak jogukban áll-e az országban lakni, stb. Megfordították a nyársot és kieserítették a szerepeket. Egy kisenevi zsidó mondotta nekem egykor: Isten őrizzen meg engem bizottságoktól, a pogromok elől majd magam fogok védekezni.

— Ezután jött a Fehér Könyv. Majd a chalucbevándorlás beszüntetése. Majd az új ankét, újabb jelentések, az angol kormánnyal való tárgyalások, egy új jelentős dokumentum — egy világitó sugár: az angol miniszterelnöknek legutóbbi levele dr. Weizmannhoz, tárgyalások az országfejlesztési tervről. Ezzel a tervvel kapcsolatban becsületet harcot folytattunk a mi jogos érdekeink megvédéséért és nagy, jelentőségteljes munkafeladatok előtt állunk. Ebben a tekintetben nyi

tott szemekkel és egyben bizakodással nézünk a jövőbe.

A nemzeti otthon a zsidó nép elismert joga

— A nemzeti otthonnak olyan nagynak kell lennie, amilyen nagyvá becületesség munkával fel lehet építeni. A humánus, békés karakter fogja jellemezni a zsidó otthon. A nemzeti otthon nem előjog a palesztinai zsidók számára hanem a zsidó népnak elismert joga egy történelmi kristalizációs pontra. Természetesen súlyos kötelezettségekkel és súlyos felelőségekkel egybekötte — „a nemzsidó közösségek iránti előítéletek nélkül“ — mint a hogy ezt a mandátum fejezi ki.

— Az arab nép jóléte és kulturájának előrehaladása aban a mértékben növekedik, amilyen mértékben a zsidó kolonizáció körei kiszélesednek. Az egész lakosság automatikusan profitál a mi munkánkól. Mi senkitől sem vettünk el egy arasznyi földet sem, horribilis áron vásároltuk meg azokat. Ha vannak emberek, akik segítségre szorulnak, akkor mi vagyunk az első, akik mellőlük fogunk állani. A mi jelszavunk nem „El Kelet-től!“, hanem együtt akarunk haladni Kelet összes népeivel. A szük őshaza az egész emberiség határtalan hazájává kell hogy kiszélesedjen. Ez a magasabb célja a zsidó nemzeti otthonnak.

— Ennek a célnak az eléréséhez csak a munka és a kulturális tevékenység vezetnek. Erec Jiszrael a munka jegyében áll. A borzasztó gazdasági világháborús és pénzalapjaink nyomora ellenére is. Mindenütt rügynek a bimbók, mindenütt sarjadzik és kalászába szökken a munkánk, mindenütt új utakat keresnek és új célok felé törekednek. A nemzeti teremtés centrumában a zsidó chaluc áll. A gondolkodók szelleme egyesül a dolgozó Palesztina erejével az ország építésében.

Előre és ne visszafelé!

— Magas kongresszus! Gondoljunk arra, hogy ott, ahol erőteljes nemzeti élet lüktet, ott érdes érintkezési felület nem mellőzhető. „A la Guerre comme la guerre“ jelszavát kell hogy mi is átvegyük. Bátorossággal, higgadsággal és türelmességgel kell hogy lefolytassuk a harcot. Az intellektus és a munka harcát, a nélkülözés, az odaadás az áldozatkészség és az öntudat küzdelmét, ahhoz, hogy ez a harc az igazságosság diadalára vezessen. Lehet ezt optimizmusnak is nevezni. Am ebben az optimizmusban rejlik a mi népünk örökérvényességének titka. Kételedés és cionizmus éles kontrasztot képeznek. Előre és ne visszafelé! — ez a mi jelszavunk. Van szerencsém megnyitni a tizenhatodik kongresszust.

Albert Thomas is beszéli fog a kongresszuson

A Népszövetség két megfigyelővel képviseltette magát a kongresszuson. P. Comerth, az információs osztály vezetőjének és W. C. Weaver, a munkaügyi osztály igazgatójának személyében. A Népszövetség nemzetközi munkaügyi hivatalának igazgatója, Albert Thomas július 5-én érkezik Bázelbe és beszédet fog tartani a kongresszuson. Az angol kormány a külügyminisztérium magasrangú tisztviselőit küldte ki hivatalos megfigyelőkként a kongresszusra.

— A szociáldemokraták nem vesznek részt az új spanyol kormányban. Londonból jelentik: Lapjelentések szerint az új spanyol kormány a szociáldemokraták nélkül fog megalakulni, mert nem akarják támogatásban részesíteni Leroux külügyminiszter kormány alakítását. Így a kormány Spanyolországban szükségszerűen jobbra tolódik el.

— A francia szenátus fűtől a leszerelésre. Párizsból jelentik: A szenátusban az ezévi flottaépítési program vitájában jobboldali részről szövétték a német páncéloscirkáló építését, az angol-olasz-francia flottatárgyalások sikertelenségét s helyeselték a tengeri fegyverkezést. Hangoztatták, hogy a leszerelési világhangkonferenciára sem kell tekintettel lenni, mert első Franciaország biztonsága s különben is kérdéses, hogy a leszerelési konferencia eredményesen fog-e befejezést nyerni.

— A délkínai hadsereg megkezdte előnyomulását. Londonból jelentik: A délkínai hadsereg megkezdte előnyomulását Csiangszí felé. Teherautók, hajók, kulicsapatok szállítanak a hadszíntérré löszert és antikommunista röpiratokat. Csang-Kai-Sek marsall személyesen irányítja serege felvonulását.

Mit kap Csöcselék

Harmincszázalék

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítójától.) Ügyi miniszter tegnap sajtó képviselőit és a román-német ker-ről. Manolescu rá-midőn Genfben a javaslatokban a preszer bevezetését provetéség magáévá tett csupán az maradt h-országok közötti h-bizonyítsák be, hogy tükus és alkalmazha és Ausztria, valami Jugoszlávia közötti a német-román ke-ció a harmadik, am-népszövetségi határo letett meg.

Milyen Románia

A konvenció a k-nyújtja Románia szá-1. Preferenciális kivitelnél. Ez a tem-tesz ki, tehát a jelet-lyett Románia csupa-vámot fog fizetni a ként. A rozznál 50 sz-cia, Románia tehát l-letlegi 24 ezer lej fizetni.

2. A Románia szá-ferenciális rendszer-jék a többi európai-lönösképpen a duna-ciót azzal a feltételle-az óceánontuli állam-tina és Kanada lem-évezett kedvezmen-buza számára nem t-ünk preferenciális-azonban, hogy Jugo-szág megkapják s eb-élvezhetni fogjuk, m-cióban kikötöttük. M-tuli országok hozzáj-van a konvenció októ-fog életbelépni.

Román szembe-lege

Annak az elvnek Románia nem részes-akat az ipari államo-renciális rendszert b-Románia semmilyen-vállal a Németország-delésekre vonatkozó-melégünk Németors-vezetőképpen áll: 1-1 a legtöbb rozsozt-ezer vagont, ami a 33 százalékat tette 1930-ban érte el a is 28 ezer vagont a német állam. A h-kebelmi mérleg mint-lejes pluszt mutató-ra. A háború után-zott, az utóbbi négy-liárd lej értékben-szemben 6 és fél m-importáltunk Német

Ami az élőállatki-v-szerződés utján bizto-állatok tranzitját. N-tül Franciaország f-telezte magát évi 7 levágott disznó átv-repcénél vagononk- nál vagononként 16 vagononként 12 ezer

Mit kapunk Németországtól és mit ad Románia cserébe a kereskedelmi egyezményért

Harmincszázalékos vámkedvezményt biztosít Románia a belföldön nem gyártott német iparicikkeknek.

Bucuresti-Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától). **Manoilescu** iparügyi miniszter tegnap délelőtt fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott előttük a román-német kereskedelmi szerződésről. Manoilescu rámutatott arra, hogy midőn Genfben a vámmnesztitát javasolták, az európai agrárállamok ellenjavaslatukban a preferenciális vámrendszer bevezetését proponálták. A Népszövetség magáévá tette ezt a gondolatot, csupán az maradt hátra, hogy az egyes országok közötti kétoldali szerződések bizonyítsák be, hogy ez a módszer praktikus és alkalmazható. A Magyarország és Ausztria, valamint Csehszlovákia és Jugoszlávia közötti vámszerződések után a német-román kereskedelmi konvenció a harmadik, amely a fent említett népszövetségi határozat szellemében született meg.

Milyen kedvezményeket kap Románia Németországtól

A konvenció a következő előnyöket nyújtja Románia számára:

1. Preferenciális rendszer a gabonakivitelnél. Ez a tengerinél 60 százalékot tesz ki, tehát a jelenlegi 10 ezer lej helyett Románia csupán 4000 lej beviteli vámot fog fizetni a tengeri után vagononként. A rozsnál 50 százalékos a preferencia, Románia tehát 12 ezer lejt fog a jelenlegi 24 ezer lej helyett vagononként fizetni.

2. A Románia számára megadott preferenciális rendszer előnyeit élvezni fogják a többi európai agrárállamok is, különösképpen a dunai államok. A konvenciót azzal a feltétellel kötöttük meg, hogy az óceánontuli államok: Amerika, Argentína és Kanada lemondjanak az általuk élvezett kedvezményes klauzuláról. A buza számára nem kértünk és nem kaptunk preferenciális rendszert, valószínű azonban, hogy Jugoszlávia és Magyarország megkapják s ebben az esetben mi is élvezhetni fogjuk, miután ez a konvencióban kikötöttük. Minthogy az óceánontuli országok hozzájárulására is szükség van a konvenció október elseje előtt nem fog életbelépni.

Románia Németországgal szembeni kereskedelmi mérlege erősen aktív

Annak az elvnek megfelelően, hogy Románia nem részesítheti előnyben azokat az ipari államokat, amelyek preferenciális rendszert biztosítanak számára, Románia semmilyen kötelezettséget nem vállal a Németországtól eszközölné rendeltetésekre vonatkozólag. A kereskedelmi mérlegünk Németországgal szemben a következőképpen áll: 1929-ben exportáltunk a legtöbb rozost Németországnak: 78 ezer vagon, ami a német rozsfogyasztás 33 százalékát tette ki. Tengerikivitelnél 1930-ban érte el a maximumot, amikor is 23 ezer vagon tengerit vett át tőlünk a német állam. A háború előtt a kereskedelmi mérleg mintegy 7 és félmilliárd lejes pluszt mutatott Németország javára. A háború után a helyzet megváltozott, az utóbbi négy esztendőben 8 milliárd lej értékben exportáltunk, ezzel szemben 6 és félmilliárd lej értékben importáltunk Németországból.

Ami az élőállatkivitelnél illeti, külön szerződés útján biztosítottuk a román élő állatok tranzitját. Németországon keresztül Franciaország felé. Németország kötelezte magát évi 7000 ökor és 80 ezer levágot díszó átvételére. Ezenkívül a repcénél vagononként 20 ezer, a borsónál vagononként 16 ezer lej, a mustárnál vagononként 12 ezer lej, napraforgóolaj-

nál vagononként 10 ezer lej, tyukoknál vagononként 24 ezer lej, vágott tyukoknál pedig vagononként 80 ezer lejes engedélyt biztosított számunkra a német ál-

lam. 8000 lejes engedélyt kaptunk vagononként a diónál, a babnál pedig mázsánként 2 márka és 40 pfenning az engedély.

Bukarest—Prága tiz óra

Közvetlen repülőjáratot vezetnek be Prága—Ungvár—Kolozsvár és Bukarest főliött

Prága, július 3. A közeli hetekben a cseh és román kormányok próbarepülést fognak rendeztetni Ungvár, Kolozsvár és Bukarest között. Ez a vonal meghosszabbítása volna a Marienbad—Karlsbad—Prága—Brünn—Pozsony—Kassa—Ungvár légijáratnak, amelyet a cseh állami repülő társaság égisze alatt bonyolítanak le. A vonal meghosszabbítása össze fogja kötni egymással a két állam fővárosát. A bukarest-prágai utat tíz óra alatt fogja megtenni a repülőgép, ami kétségtelenül hozzá jog járulni a két állam közötti kapcsolatok

elmélyítéséhez.

A Prága—Bukarest közötti repülőjárat terve még az elmúlt év folyamán felmerült, megvalósítását azonban mindaddig technikai okok akadályozták.

A próbarepülések során meg fogják állapítani az atmoszférikus körülményeket, a repülés szükséges magasságát, a légáramlatok irányát és a repülés egyéb feltételeit. Az Ungvár és Kolozsvár közötti távolságot egy és háromnegyed óra alatt fogja megtenni a repülőgép, órán-

Amit Németország kapott

A tárgyalások során Németország vámkedvezményeket kért különböző, az országban gyártott cikkekre, mint borkészítmények, papír, vászon, vastábla, drót stb. E kérések legnagyobb részét nem tudtuk teljesíteni, ezzel szemben 30 százalékos vámkedvezményt biztosítottunk a Romániában nem gyártott cikkekre, mint lakkipő, selyemszövet, automata, mérleg, gépek, elektromos készülékek, alumíniumedények, játékszerek, fényképezőgépek, kották, ollók stb.

A görög kormány hivatalos jelentése a szaloniki antiszemita vandalizmusokról

Az állam felépített a szaloniki leégett zsidónegyedét és kártalanítja az áldozatokat

Athén, július 3. A görög kormány most tette közzé a Szalonikiben lezajlott pogromokról szóló hivatalos jelentését. Egész Görögország légasz érdeklődéssel várta a kormány megnyilatkozását, amely határozottan elítéli nemcsak a nacionalisták terrormunkáját, hanem a karhatalom fegyelmezetlen magatartását is.

A kormány nyilatkozata nem szépíti az eseményeket. Megírja, hogy a múlt hét első napjaiban felelőtlen elemek behatoltak a „Makkabi” helyiségeibe és itt a gyanútlanul tárgyaló vezetőtagokat minden ok nélkül törrel és furkósbotokkal megtámadták. A zsidók sportegyesületének helyiségéből a nacionalisták lementek egy főleg zsidók által látogatott kávéházba, ahol meg akarták

verní a zsidókat. Itt azonban a rendőrök megakadályozták minden rendben tást. Később egy katona a zsidó negyedben inzultálta a járőreket, akik közül többen a katonát lepofozták. A katona újabb katonákat hívott, akik ellen a zsidók, most már erőteljesebben bizonyultak. A zsidók katonai védelmet kértek a városparancsnoktól, aki azonban a zsidónegyedbe küldött egy osztag katonát. Ezek — a repülőosztag tagjai — ahelyett, hogy megvédték volna a zsidókat a támadásokkal szemben, ők maguk is beállottak a rendzavarók közé.

A zsidók védőcsapatokba szervezkedtek, a nacionalisták azonban nagy tömegekkel vonultak föl és a városne-

gyed több részét felgyújtották. A zsidók biztonságba helyezték asszonyaikat és gyermekeiket és fölkészülöttek a fegyveres ellenállásra. Éles összetűzésre került a sor, amely azonban gyorsan véget ért, minthogy a zsidók a tűz következtében elvesztették támaszpontjukat. A rendőrség gyöngének bizonyult arra, hogy az uccai harcokban az ellenfeleket elválassza. A kormány utasította a hatóságokat, hogy minden további heccelődést, különösen a helyi sajtóban nyomjon el.

A kormány elhatározta, hogy a tűz által megsemmisített zsidó negyedét fölépítteti. A faházak helyett kőházak fognak épülni és a hajléktalanok kártalanítást kapnak.

A titkos kerületekben csufos vereséget szenvedett a magyar kormánypárt

A nagyobb városokban a szavazatok többsége a szocialistákra és a demokratákra esett

Budapest, július 3. Jelentettük, hogy a nyílt szavazásos kerületekben Bethlen egységes-pártja abszolút többséget kapott. Ennek a győzelemnek értékét szinte a minimumnál is alábbra súlyosítja az a tény, hogy a kormány azokban a kerületekben, ahol a szavazás lajstromos és titkos, — ahol tehát a terror és a vesztegetés nem nyilvánulhatott meg közvetlenül, — katasztrófális vereséget szenvedett.

Az összes titkos kerületekből a végső választási eredmények még a ma esti órákig sem futottak be. A végső eredmények csak Szegeden és Győrött ismeretesek, valamint Miskolcon, mely városokban a kormánypárt legfeljebb egy-egy mandátumot tudott megsze-

rezni. Szeged három kerületében például egy mandátumot a szocialisták, egyet Rassay demokrata pártja szerezett meg, míg a kormány csak egy kerületben tudott mandátumhoz jutni. Debrecenben, Miskolcon és Győrött szintén a szocialisták és demokraták kapták a legtöbb szavazatot. A legmegsemmisítőbb vereség azonban Budapesten érte Bethlent és pártját, ahol a szavazatoknak nyomasztó többsége esett az ellenzéki pártokra.

A budapesti választókerületek végső eredménye a következő:

A budai első választási kerületben a keresztény ellenzéki párt, a Rassay párt, a szociáldemokrata párt, a Wolf-

párt (antiszemita) és az egységes párt jutottak mandátumhoz. Hivatalos jelentést csak a budapesti déli kerületből adtak ki a választási eredményekről, míg az északi és pestkörnyéki kerületek közül még nincsen hivatalos jelentés, de azért a közölt eredmények végelegesek. A déli kerületben leadott szavazatokból a legtöbb szavazatot a szocialisták kapták (28.297). Ebben a kerületben a tíz mandátumból az egységes párt mindössze egyet, a szociáldemokraták háromat, Rassay pártja háromat és Wolf pártja is három mandátumot kapott. Az északi kerületben szintén a szocialisták kapták a legtöbb szavazatot, így három mandátumot szereztek. Ebben a kerületben még néhány urnát nem bontottak fel. A pestkörnyéki szavazókerületben ugyancsak a szocialisták nyerték a legtöbb szavazatot (26.057), melynek alapján a szocialisták két mandátumot, az egységes párt egyet, a keresztény gazdasági párt egyet és a demokraták egyet kaptak meg. A titkos kerületekben eddig tízenegy szocialista képviselő jutott mandátumhoz.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Női, férfi ruhákat igen olcsón fest tisztít

CZINK, Cluj

Tíz évre hosszabbítják meg az ötéves orosz gazdasági tervet

65 milliárd rubeljába kerül Oroszországnak az ötéves terv

A North American Newspaper Alliance, amely az Amerikai Egyesült Államok egyik legnagyobb hírszolgálati szerve, megbízta Elias Tobenkin jónévű orosz regény- és újságíró, ki nemrég emigrált az elviselhetetlen viszonyok miatt, hogy írja meg megfigyeléseit a mai Oroszországról. Az első cikket alább közöljük:

Amikor Szovjet-Oroszországba érkezünk, első érzésünk az, mintha egy elképzelt, valószerűtlen világba csöppenünk volna. A természetnek ez a kihívása oktalannak látszik, az egész kép fantasztikumnak. De a dolgok valószerűtlensége egy-kettőre elmulik, mert a valóság tényeivel állunk szemközt. Az orosz „ötéves terv” egyik előőrséhez érkezünk. Stalin vakmerő vállalkozásához, amelyhez hasonlóval csak az utópiák irodalmában találkozunk. Az elmúlt három év alatt Oroszország 160 millió lakossága kenyéren és álmón élt. Kenyerét fejadagokban kapta, de az álmokat korlátlanul és mérhetetlen mennyiségben áldmodhatta. Kenyerében van egy kis buzalistsz, sokkal több kukoricalistsz, vagy más olcsó liszt-pótlék. Milyen elemekből alakultak ki álmai?

A fejadagok birodalma

A szovjetköztársaságban nemcsak a kenyeret mérik szigorú adagokban, hanem a halat, a teát, a cukrot és az orosz otthon minden más szükséges élelmiszerét is. Tejet, tojást, vaját csak gyermekek kapnak. Jegyre adnak csak fát, szappant, dohányt — de mi több: a lakások négyzetköbmétere is racionalizálva van és az iskolalátogatás és a nyilvános nevelés is racionalizálás útján történik. Az asszonyok órákhoz tartanak állnak sort egy kiló burgonyáért, egy liter petróleumért, egy kis szövetért. Az orvosi kezelés is racionalizált és jegyeket adnak ki a kórházi ágyakra.

De az önfeláldozásnak nemcsak ezt az adóját vetette ki Stalin az ötéves terv érdekében az orosz népre. Milliós és milliós embert mozdított ki lakhelyéről, amikor mocsaras, őrjási területeket szántott ki, a steppét művelhetővé változtatta, nádasok helyén termőföldet teremtett és benépesítette a munkások hadseregével, amely hadsereget három vagy talán ötezer mérföldre telepített ki lakóhelyéről.

Az ötéves terv az egész orosz világot teljesen megváltoztatta. A népek elvették a vasárnapját, bár a nagy tömeg mély vallásos érzület gyökerezett ebben. Beosztották csoportok és munkacsoportok szerint a pihenő napokat, hogy az ötéves terv soha egy pillanatra se akadjon fenn. Megváltoztatták az orosz nép szokásait, alvási idejét, életbe léptették, ha szükség volt erre, a huszon-négyórás munkanapot váltott munkacsoportokkal, hadat üzentek az évszakoknak és esőben, szélben, hóban, az orosz tél rettenetes fagyában is éjjelnappal szakadatlan munka folyik az ötéves terv érdekében.

A bukás réme

Mindez azonban csak a felszín, csak látszólagos, mert azért az orosz helyzet kaotikus, a levegő a bukás rémének vilamos áramától feszült. De erről a nép semmit sem tud, ennek a hangulata csak a vezetők körében ütözködik ki. Nem egy vallja közöttük, hogy a kormány gígaszi programja katasztrófával fog végződni. Kifogásolják a munka kibíratatlan tempóját, kifogásolják az ötéves terv munkálatainak módszereit és titokban sok nevet emlegetnek, amely név proszkríbálva van Stalin uralma alatt.

Stalin nem tűr ellenzékelt!

Trockij, Kamenev, Zinovjev, Bucharin, Rakovszki, Tomszki, Rikov — kisebbekről nem is beszélve — mind száműzetésben van, vagy pedig tétlenségre kárhoztatva nézheti a dolgok fejlődését. Ugy mondják, hogy Lenin az ötéves terv szellemi atyja, de a módszerekért és a tempóért egyedül Stalin felelős.

Meghosszabbítják az öt évet!

Stalinnak szilárd és megváltoztathatlan meggyőződése, hogy a hatodik, vagy hetedik év végén megmutatja majd a világnak, hogy Oroszország száz százalékgig iparosítva van. Mert már elhatározták, hogy az öt év leteltével újabb öt

évet jelölnek ki a cél elérésére. Ez a tíz esztendő megteremti majd „az ideális szocialista államot”, amelyben mindenki a maga munkahelyén felépíti az ipari, az agrikultrális, kereskedelmi és védelmi együttműködést. A Szovjet Unió minden egyes lakója, akár földműves, akár iparos, akár szellemi munkás, a kommunizmus hivatalnokai lesznek amint hogy az a posztás, a vámszedő, vagy a vörös katona is. Mindenki elvitáztatlan részese Stalin programjának.

Rikov, Bucharin, Tomszki és a többi nem hiszik, hogy az ország megérett erre a titáni feladatra. Ők lassabb tempót szeretnének és Oroszország iparosítását legalább is egy nemzedékre tervezték volna. Nem hiszik, hogy Oroszország felülkerekedhet és versenyen kívül túlmelegedhet az ipari téren oly fejlett Németországon, Anglián, vagy az Egyesült Államokon. Ehhez se tíz év, se husz év nem elég. Attól tartanak, hogy a nagy sietve felépített gyártelepek, ipari központok, amelyek mind idegen mérnökök segítségével és idegen anyag felhasználásával készültek, néhány év múlva üzem nélkül, vagy alig foglalkoztatva fognak állni, már csak azért is, mert nem

lesz megfelelő tanult munkásság, amely betöltse helyét és hivatását.

Eppen így, de még nagyobb hangsúlyval vitatják Stalinnak a kollektívizmus keresztülvételére irányuló földművelésügyi programját, amelyet éppen ilyen forgószél sebességgel akar elintézni. Rikov, Bucharin és társai a „jobboldalonnak” állanak, de van egy nagy „baloldali” ellenzék is, amelynek vezére Trockij. Ez a baloldal vagy száműzetésben, vagy pedig a börtönben dolgozik az ellen, hogy az orosz parasztság teljesen rabslágerbe süllyedjen. Stalin azonban elhatározott és hajthatatlan. A bolsevizmus veterán harcosait mind kitessekelte állásukból.

A szovjetköztársaságon, amelynek azelőtt Oroszország volt a neve, csak két felkiáltójel uralkodik. Ez néz rád a köz-hivatalok faláról, a hirdetőszlopokról, az iskoláskönyvekből! Az egyik a nagy vezérnek: Leninnek az emléke, a másik a hajthatatlan utód: Stalin. Lenin helyzete a történelemben meg van állapítva. De hogy mi lesz Stalinnal, az attól függ, hogy hogyan végződik az ötéves terv. Korszakos alak marad-e a történelemben, vagy elbukott epizódfigura?

Csehszlovákia és Ausztria megegyeztek a szociális biztosítás kölcsönösségében

A szerződést rövidesen mindkét parlament ratifikálja

Bécs, július 3. 1931. június 22-én Csehszlovákia és Ausztria közt a szociális biztosítás tekintetében megindult tárgyalások teljes egyezséggel végződtek és 29-én egyelőre befejezést nyertek. A szerződés magában foglalja a szociális biztosítási előírások kölcsönös alkalmazását és a biztosító illetékességét. A szerződés messzemenő és kölcsönös jogi és közigazgatási segélyek eszközését biztosítja és megkönnyíti az egyik állambeli biztosított jogainak képviselését a másik államban.

A szociális biztosításból eredő teljesítményekre vonatkozólag a szerződés mindkét ország állampolgárait elvileg egyenlőnek tekinti. Azonkívül a külön szerződések egész sorát említi meg az egyes biztosítási ágakra vonatkozólag, amelyek azt a célt szolgálják, hogy könnyebbé váljék a szociális biztosításból eredő teljesítmények eszközzése az egyik államból olyan biztosított személyekkel kapcsolatban, akik

más államban laknak. A járadék biztosítás terén a szerződés intézkedik arról, hogy a két államban összeszámlálták az egyforma biztosításban nyert éveket és pedig olyan hatállyal, hogy a biztosított teljes fizetett ideje szerint a két államban kombinált járadékot kapjon, ami által a két állam közti ugynevezett vándorbiztosítás jelentős kiépítését sikerült elérni.

A szerződés csak lényegtelenül tér el azoktól a szerződésektől, amelyeket Ausztria 1926 január 8-án és 1930 február 5-én, Csehszlovákia pedig 1931 március 21-én kötött a német birodalommal.

A szerződés-tervezet legközelebb a képviselőház és a szociális biztosítóintézet elé került, a befejező tárgyalásokra pedig szeptember elején kerül sor. Az is tervbe van véve, hogy aláírás után a szerződést minél előbb ratifikálja a két parlament.

Bocu Sever felesége a királyhoz fordult védelemért

„Ime a másik arcom is odatartom...” Bocu né Jorga miniszterelnököt teszi felelőssé a férje ellen indított hajszáért

Timisoara-Temesvár, július 3. Hirt adtunk arról a házkutatásról, melyet Bocu Sever volt kormányzó lakásán foganatosított a hatóság. Bocu Sever maga e pillanatban, mint értesülünk, Badacsonyban tartózkodik Maniu Gyulánál és teljesen kizárt dolog, hogy e látogatás kapcsán szóba ne kerüljenek azok a motívumok és körülmények, melyek a Bocu Sever lippai kastélyának hatósági átkutatásához vezettek.

A volt bányász kormányzó családja — felesége és leánya — teljesen a házkutatás hatása alatt állanak, különösen Bocu Severné van mélyesen felháborodva amiatt, hogy férje távolléte alatt történt a házkutatás és a volt kormányzóné szavai szerint:

— Páratlanul megszegyénítő körülmények között...

Bocu Severné rendkívüli energiával száll sikra férje becsülete mellett, azt lehetne mondani harcias lelki készséggel felszerelten intézkedik. Az elmúlt napon három táviratot küldött a fővárosba: Egyet öfelségének, egyet Jorga miniszterelnöknek, egyet pedig Haman giu igazságügyminiszternek.

Az öfelségének szóló távirat a következő: „Felséges Urunk tudomására hozom, hogy férjem távollétében rendőrség szállotta meg lakásunkat és átkutatták azt. Mély tisztelettel tiltakozom az ellen, hogy Felséged uralkodása idején kellett ezt a szégyent elszenvdünk. Kérem a jó Istent, hogy az a nyilvános arculütés, melyet ma szenvedtem, a holnapi

Rendkívül olcsón!
Gyári áron alul vásárolhat!

Gyapju fürdőruhát Schuster Emilnél
Gyapju trikók 360 lejtől! Szoknyás-ruhák 470 lejtől!

erős és becsült Romániájának legyen előhírnöke... Ime, másik arcom is odatartom, hogy megüttessem. — Marilina Bocu.

Az igazságügyminiszterhez intézett táviratban Marilina Bocu ugyancsak az elszenvedett sérelmet panaszolja és egyben kérdi az igazságügyminisztert, vajjon mely igazság törvénye rendel hasonló intézkedést?

A Jorga miniszterelnökhöz intézett táviratban a jövő előtt teszi felelőssé a miniszterelnököt az elszenvedett sérelemért.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A vasárnap délelőtt 11 órakor megtartandó Herzl-gyásznapely a neológ nagytemplomban lesz megtartva a teljes körös közreműködésével. Mindenkit szívesen látnak.

Felhívás a kolozsvári ifjúsági szervezetekhez. A helyicsoport elnöksége felkéri az összes ifjúsági szervezeteket, hogy a vasárnap délelőtt 11 órakor a neológ nagytemplomban megtartandó Herzl-gyásznapelyen teljes taglétszámmal jelenjenek meg a nagy vezér tiszteletére. A rendfenntartást egyenruhás sémérok fogják ellátni.

A kolozsvári zsidó ifjúsági szervezetek munkabizottságának legközelebbi ülése e hó 6-án, hétfőn este félkilenckor lesz megtartva. Kérjük az összes munkabizottsági tagok föltétlen és pontos megjelenségét.

A Hitachdut Haavoda f. hó 5-én a Herzl 27-ik halálévfordulója alkalmával nagy gyásznapelyt rendez, mely kiránduláson lesz méltó keretek között megtartva a Szamos mellett „Mészégető-nél”. Vendégeket szívesen látnak. Indulás reggel 6 órakor a saját helyiségükből, Str. Jasilor 14. A vezetőség.

Wilson özvegye Varsóban. Newyorkból jelentik: Wilson özvegye Varsóban tartózkodik, ahol részt vett az elhalt amerikai elnök szobrának leleplezésén.

Ne higgye, hogy drágul a tűzifa, hanem olcsóbb, mint eddig

Talán igaz, hogy a vasut felemeli a fuvardíjat, de akkor is egész télen át olcsón megveheti a fáját a vidékről közvetlen szekérrel házhoz szállítva (vasut nélkül)

- 1 öl bükk hasáb 1000 L.
- 1 „ hántott . . 1100 „
- 1 „ II. oszt. vegyesfa . . . 700 „
- I. tiszta bükkhasáb fából aprított tűzifa 62 L.
- II. oszt. fából aprított fa 52 „
- I. oszt. hántottfa aprítva 72 „

házhoz szállítva

Megrendelhető:

LÁZÁR

fatemelőnél, Cal. Reg. Ferd. 59.
TELEFON 2-51.

A. UJ KELET
bányási
Főszervezt
Felelős szerk
Bukares
Hátszeg Ern
Cikkeink után
megjelölés

— Igen meleg
pestről jelentik
időjárásprognózi
időjárás várható
rok lehetségesek
ten ma délnben 30

— Az új miss
jelentik: Az am
tartották meg a
A világ szépség
Államok, Auszt
Norvégia, Svéd
szépségkirálynő
lőtlet választott
verse barna és

— II. Miklós
jelentik: A v
könyvtár a nap
Miklósnak, a tr
cárnak a köny
álló gyűjtemén
ban állami tulaj
1930-ban egy an
adták el és a k
vásárolta meg.
igen sok értékes

— A City k
Salgó Gyula h
énekes cigánypr
kara játszik. M
leszállított ár
enyedi fajúborok

— Alagut a
jelentik: Legu
Bühne sülyesztő
tek és ez alkal
bukkantak. Kol
ták, hogy a sz
apácázárda álló
százbán épült
pontosan megál
nálták az apácá
molták Bécsét é
nek voltak a vá
ut több közisme
egészen a W
nyulik.

— Influenza.
garat elnyálkás
betegedése, val
tén gondoskodj
beleli a termé
keserűvíz haszn
alaposan kitisz
főorvosai megá
József-víz lázza
nél is, szenved
gálatot tesz. A
gyógyszertárakl
üzletekben kap

— Boldogság
lentik: A jósol
asztrológusok és
egészen különös
linben. Nem m
sem csillagokból
fel horoszkópot
boldogságot áru
ságosan drágán
Hát ennyit csak
adag boldogság
Az üzlethelyisé
szorong, embere
jutni. Néhány
kerül arra, akir
ahhoz is szerer
a nagy férfi u
származásu, me
szerencsekereske
sággal ül irodáj
nyel hallgatja
Bólint közbe, ug
ne. A végén az
kipanaszolta ma
„Gondolja, hogy
hozza önnek a
igzenel felel —
felel — akkor
labdacst, mely
száz márkáig ár
tőlag bűvös hi
amely az őserd
védelmet nyújt.
heti a tudós fé
nak ad labdacst
szerint is a bű
rencsét.

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Igen meleg időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint igen meleg időjárás várható. Egyes helyeken zivatarok lehetségesek. A hőmérséklet Budapesten ma délben 30 fok Celsius.

— Az új miss Universe. Washingtonból jelentik: Az amerikai Galvestonban most tartották meg a miss Universe választást. A világ szépségkirálynőjévé az Egyesült Államok, Ausztria, Dánia, Németország, Norvégia, Svédország és Franciaország szépségkirálynőivel szemben a belga jelöltet választották meg. Az új miss Universe barna és hosszú haját visel.

— II. Miklós könyvtára. Newyorkból jelentik: A washingtoni kongresszusi könyvtár a napokban megvásárolta II. Miklósnak, a tragikus sorsu utolsó orosz cárnak a könyvtárát. Az 1600 kötetből álló gyűjteményt 1917-ben Oroszországban állami tulajdonnak nyilvánították és 1930-ban egy amerikai könyvkereskedőnek adták el és a kongresszusi könyvtár ettől vásárolta meg. A könyvgyűjteményben igen sok értékes unikum van.

— A City kávéházban július 1-től Salgó Gyula humorista, Fátoly Lajos énekes cigányprimás tangó- és jazz-zene-karát játszik. Minden este tánc. Mélyen leszállított árak. Szeidl-féle különleges enyedi fajborok, üvegenként 60 lej.

— Alagut a szinpad alatt. Bécsből jelentik: Legújabbban a Neues Wiener Bühne színterében átalakításokat végeztek és az alkalommal egy régi alagutra bukkantak. Kortörténetek megállapították, hogy a színház helyén valamikor apácázarda állt, amely körülbelül a 11. században épült és hogy ezt az alagutat pontosan megállapíthatólag akkor használták az apácák, amikor a törökök ostromolták Bécsét és az ostrom elől kénytelenek voltak a városba menekülni. Az alagut több közismert bécsi főúri palota alatt egészen a Waringerstrasse közepéig nyúlik.

— Influenza, torokgyulladás, az orr- és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint tüdőcsúchurut esetén gondoskodják arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által többször és alaposan kitisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy Ferenc József-víz lázzal járó fertőző betegségek-nél is, szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban, fűszerüzletekben kapható.

— Boldogság kettőért... Berlinből jelentik: A jósok jóvendőmondók, modern asztrológusok és horoszkóp-árusoknak egy egészen különös fajtája tűnt fel most Berlinben. Nem mond jóvendőt, nem jósol sem csillagokból, sem tenyérből, nem állít fel horoszkópot, ez új proféta magát a boldogságot árulja. Még pedig nem is tulajdonos drágán: adagját két márkáért. Hát ennyit csak meg lehet reszkirozni egy adag boldogságot, esetleg szerencsét. Az üzlethelyiség előtt autó autót mellett szorong, emberek százai igyekeznek bejutni. Néhány órai várakozás után sor kerül arra, akinek szerencséje van. Mert ahhoz is szerencse kell, hogy az ember a nagy férfiu elé kerüljön. Egy kalkulált származású, meglehetősen testes férfi a szerencsekereskedő, aki hallatlan életuntággal ül irodájában és olimpuszi közönyvel hallgatja a kuncsaftok panaszeit. Bólint közbe, úgy tesz, mintha odafigyelne. A végén aztán, mikor a üzletfél jól kipanaszolta magát, egyetlen kérdése van: „Gondolja, hogy az én büvlabdacsom meghozza önnek a szerencsét?” Ha a balek igennel felel — és a balek persze igennel felel — akkor átnyújtja a kis gumiszzerű labdacso, mely két márkától egészen kétszáz márkáig árusítódik és amelyben állítólag büvös hindu mondások vannak és amely az óserd minden vadja ellen is védelmet nyújt. A rendőrség nem üldözheti a tudós férfiu, mert csak olyanoknak ad labdacso, akik saját kijelentésük szerint is a büvlabdacsoból várják a szerencsét.

Dobrescu Demetert Bukarest felfüggesztett főpolgármesterét újra visszahelyezték állásába

Bucuresti-Bukarest, július 3. A belügyminiszter visszahelyezte állásába Dobrescu Demetert, Bukarest főpolgármesterét, a választások előtt felfüggesztettek hivatalától. A belügyminiszteri hivatalos közlemény hangsúlyozza, hogy Dobrescu felfüggesztése annak idején a vizsgálat érdekében látszott szükségesnek. Ez a vizsgálat semmi terhelőt nem produkált a főpolgármester személye ellen és ezért állásába vissza kellett helyezni.

— A nagyváradi zsidó fiuinternátus zongoratanzakát a szakkörökben jól ismert Gerger Gyöngyi vezeti, a budapesti zeneakadémia által elfogadott „Senn” módszer szerint. A tandíjjak ezen tanévben mérsékeltek.

— Még nincs megegyezés Franciaország és a szovjet között. Londonból jelentik: Franciaország és a szovjet között még folynak a kereskedelmi tárgyalások. Megegyezés még nincsen.

— Rapaics Raymund: A növények társadalma. Nemesak az ember él társadalmi életet, hanem az állat, sőt a növény is: ennek a társadalomnak titkait leplezi le előtünk a növényvilág nagyevű kutatója. 304 oldal. Régi ár 170, új ár 51 lej. Küldje be bélyegben Lepagenak, Kolozsvár és portómentesen kapja, — vagy utánvétellel portóval. — Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

— A Fumosan cigaretták óvják a szívet, idegeket és az összes nemes szerveket.

— Július 6-án tartják meg a Pamfil-Gociman sajtópert. Mint megírtuk, Pamfil György egyetemi tanárnak Gociman újságíró ellen indított sajtópertét a vádlottnak a per folytatálagos tárgyalásáról való távolmaradása miatt július 3-ra halasztották. Közben azonban a törvényszék tulzsfolt napirendje miatt elmaradt a tárgyalás, amelyet július 6-án tartanak meg, amikor a törvényszéknek van ideje a minden valószínűség szerint egész napot igénylő, nem mindennapi érdekességű pert letárgyalni.

— BIKSZAD GYÓGYFÜRDŐ. Erdély Karlsbadja, a hurutosok Mekkája nyitva június 1-től. Ivókura, szénsavas fürdők, hidegviz gyógyintézet, inhalatórium és strandfürdő. Állandó fürdő-orvos, vasut, posta, távirda helyben. Elsőrendű diétás konyha, napi penzói 160 lejtől. Ort. izr. nak kóser vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a Fürdőigazgatóság, Baia-Bic-sad, jud. Sätmar.

— Szabadlában a Barzel vaskereskedés betörői. Megírta annak idején az Uj Kelet, hogy Gersch Nathant és Samuile Palinschi betörőket, akik a Barzel vasüzletbe akartak néhány hónappal ezelőtt betörni, a törvényszék egy évi, illetőleg egy hónapi börtönbüntetésre ítélte. A két betörő közül Palinschi az amnesztia rendelet következtében visszanyerte szabadságát, miert is a mára kitűzött tábla tárgyaláson védője után visszavonta a felbevezést. A kéréshez csatlakozott Nathan Gersch is, akinek az amnesztiarendelet értelmében már csak pár hete van hátra a büntetésből.

— Eljegyzés. Albert Bertuska Dej és Klein Ödön Turda jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Dicsőszentmártoni hírek. Dicsőszentmárton városa s a Földgáz Rt. között fennállott szerződés terminusa lejárt a napokban és a városi tanács a „Séta” Villamos-sági Rt.-vel folytat tárgyalásokat a városnak villanyvilágítással való ellátása ügyében. A városi tanács bizottságot küldött ki a Seba ajánlatának megvizsgálására. A város lakossága nagy érdeklődéssel kíséri ezeket a tárgyalásokat, amelyek minden valószínűség szerint kedvező eredményre fognak vezetni a közeli napokban. A villanyáram bevezetése minden tekintetben előnyösebb lenne, mint a földgázzal való világítás és fűtés. Mig a tűzifa és a petróleum ára felére csökkent, addig a földgáz ára azonos a múlt évivel. A villanyáram bevezetése bizonyosan le fogja csökkenteni a földgáz árát is. — Sulys szerencsétlenség történt az elmúlt napokban Dicsőszentmártonban. Az állam új vashidat épít és az éjszakai schichtben, ahol Boldizsár József, dombói illetőségű napszamos dolgozott a cölöpök leverésénél, hatalmas fejszével bal kezének négy ujját valóságos széttroncolta. Boldizsárt, a szerencsétlenség után nyomban beszállították a közkörházba, ahol megoperálták. A szerencsétlen ember két napja eszméletlenül fekszik a kórházban. A balesetért senkit sem terhel felelősség.

NAPROL-NAPRA

Post és Gatty amerikai pilóták világkörüli utjuk repülőgépét, a Winnie Mae-t közszemlére tették ki a roosewelföldi repülőtéren. Hoover üdvözlő táviratot intézett a pilótákhoz s meghívta őket a Fehér Háza. Post és Gatty amerikai pilóták átvették a föld tiz nap alatti körrepülésére kitűzött 20 ezer dolláros díjat.

A Daily Express jelenti, hogy az angol cirkálóflotta egy egysége ma reggel elhagyta a portsmouthi hadikikötőt s elindult németországi látogatására. A cirkáló a háboru óta most először tesznek látogatást német kikötőben, Kielben. Angol politikai körökben kiemelik a látogatás nagy politikai jelentőségét, amit fokoz az a körülmény is, hogy egybeesik időpontja az amerikai-francia adósságtárgyalásokkal.

Misinguet ismét át fogja venni a párizsi Moulin Rouge revüszínházat. Közte és a Pathé filmgyár között a tárgyalások eredménnyel kecsegtetnek.

Madridban Spanyolország fennállása óta először tartottak kongresszust a spanyol protestánsok. Köszönetüket fejezték ki a kormánynak a vallások egyenlősége elvének és a szabad vallásgyakorlatnak biztosításáért és kérték a kormányt, hogy minél előbb igyekezzék törvényes intézkedéseket megszerveztetni az egyház és az állam szétválasztására.

Az ausztráliai Sidneyből W. Chichester pilóta Angliába startolt. A pilóta kerülő uton készül Angliába Uj-Guinean, Formosan, Japánon, Kamcsatkán, a Behring tengeren, Alaszkán, Kanada északi részén, Grönlandon, Izlandon és a Faröer-szigeteken át. Shichester üdvözlő levelet visz a japán és angol miniszterelnökök számára.

Galspachban Zeleis főintézetének szék helyén az utóbbi hónapokban legyengült a látogatottság. Emiatt több szálloda és kereskedés csődöt jelentett.

Az angol népszámlálás adatainak feldolgozása során kiderült, hogy mintegy százezer angol hadiözvegy újból férjhez ment s ezzel a hadiözvegy nyugdíjra jogosultak száma 150 ezerre apadt.

Jeritza bécsi lakásában elesett s szalónja összetört üvegajtájában karján és kezén sérüléseket szenvedett. Az énekesnő sebei ellenére énekelt az opera esti előadásán.

A wimbledoni nemzetközi tenniszversenyek férfi egyes döntőjébe két amerikai, Shields és Wood kerültek, a női egyes döntőjét meglepetésre két német, Cilly Aussem és Krahwinkel játsszák le.

— Terjed a katalóniai sztrájkmozgalom. Londonból jelentik: Katalóniában az ipari sztrájkmozgalom terjedőben van. Malorcában a kikötői munkások sztrájkja még tart. Összeütközésekről nem érkezett jelentés.

— Egyre több halálos áldozatot szed az amerikai hóhullám. Newyorkból jelentik: A hóhullám tovább tart. Egyre újabb halálos áldozatokról érkeznek jelentések. Az amerikai Vörös Kereszt bizottsága tanulmányuton van Dakotában és Montanában, hogy a szárazság-sújtotta területeken segítséget nyújtson a szűkölködő lakosságnak.

— D'Annunzio felhőkarcolója. Rómából jelentik: D'Annunzio Gabriele, az olaszok reklámköltője, most újból beszélt magáról. A Garda-tó melletti villájában, amelyet az olasz kormány egy német műtörténészről okkupált, fantasztikus konstrukciót, amely ugyan mindössze két emelet magas, azonban a szobák olyan kicsinyek, hogy az ember csak guggolva fér el bennük. A „felhőkarcoló”-ban külön osztály van a modern művészetnek, táncnak és tudományoknak. Mindegyik emeleten D'Annunzio szobra mosolyog a látogatóra.

t, 1931. július 4.

VAPENGE

M
KAPNAT
UXE

A BUCURESTI MARDAN 4.

mániájának legyen
e, másik arcom is
güttessen. — Ma-tiszterhez intézett
Bocu ugyancsak az
panaszolja és egy
ügyminisztert, vaj-
rvénye rendel ha-relnökhöz intézett
előtt teszi felelőssé
az élesenvedett sé-

ÖZÉLET

t 111 órákor meg-
ünnepegy a neológ
megtartva a teljes
vel. Mindenkit szí-ári ifjusági szerve-
port elnöksége fel-
szervezeteket, hogy
11 órákor a neológ
egtartandó Herzi-
létszámmal jelenje-
részt tiszteletére. A
ruhás sómérek fog-ifjusági szervezetek
legközelebbi ülése
a félkilencor lesz
összes munkabizott-
és pontos megjele-oda f. hó 5-én a
rűdölője alkalmá-
ny rendez, mely ki-
keretek között
melletti „Mészégető-
esen látnak. Indu-
sáját helyiségünk-
vezetőség.arsóban. Newyork-
özvegye Varsóban
sztt vett az elhalt
ak leleplezésén.

, hogy

tűzifa,

int eddig

a vasut felemeli
kor is egész té-
veheti a fáját a
szekérrel ház-
vasut nélkül)

ab 1000 L.

. 1100 "

e-

. 700 "

ab fából apri-

. 62 L.

tott fa 52 "

apritva 72 "

állitva

lhető:

ÁR

Reg. Ferd. 59.
2-51.

SPORT

Pénteken játszanak a csikók Kolozsváron

Augusztus 15-ig futballtilalom

Cluj-Kolozsvár, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától). Mint megirtuk, a román futballközpont a magyar csikók ellen amatőr-profiválogatottat állít ki. A csapat így jelentékeny játékerőt képvisel és a következő játékosokból áll: Zauber, Bürger—Albu, Hrehuss—Stenbach—Rafinski—Glanzmann—Kovács—Sepi—Bodola—Kocsis. Ugy látszik a központ nem akarta a jugoszlávok ellen szereplő csatársor egységét megbontani és nem állította a válogatottba a Ripensia két nagyképességű csatárát, Schwartzot és Wetzert. Utóbbi a napokban gyógyult ki lábtöréséből és csapata legutóbbi meccsén, a Bástya ellen sikerrel szerepelt. A román válogatott így tekintélyes játékerőt képvisel, mely sok munkát fog adni a csikóknak.

A csikók kolozsvári szereplése 8-ról 10-re maradt. Bukaresti két napi játék után ugyanis a magyarok előbb Brassóba utaznak, ahol 8-án szerepelnek, míg 10-én Kolozsváron, a résztvevő egyesületek nagy játékerőt képviselő kombináltjával veszik fel a küzdelmet.

Kolozsváron aug. 15-ig játéktilalmat rendelt el a szövetség. A játéktilalom a legjobbkor jön, mert az erős nemzetközi meccsek kimerítették egyesületünket. A játéktilalom után a szesz legnagyobb atrakciójára készülnek fel a csapatok. Mint megirtuk, a Haggibbor és a Románia a Provercelli európai hírű csapatát kötötték le. Remélhető, hogy addig a Haggibbor sérült és beteg játékosai is felgyógyulnak és a zsidó csapat komplett felállítással állhat fel az előkelő vendéggel szemben.

A kezdődő uszó- és vízipóló szezonnak nagy akadály, hogy a város még mindig nem engedélyezte az uszókknak és póljátékosoknak a strandra való szabad bemenetelt. Legujabban a város 30 perces tréninget engedélyez naponta az uszókknak, amely enyhén szólva, neveléses intézkedés, mert ilyen módon uszógárdánk aligha tudja magát betrenirozni. Annak ellenére, hogy a versenyzőknek nem áll pálya a rendelkezésükre, az első polómérkőzést mégis megtartották a KAC és a Haggibbor csapatai között. Az első polómeccs 3:3 arányban eldöntetlenül végződött. A Haggibbor csapatát teljesen reorganizálták és nivós együttest faragtak belőle. Miután az uszótreningek nem kezdődhetek meg, nem ismerjük uszóink jelenlegi formáját. Ugy látszik a kolozsvári strandtilalom megakadályozza az idei uszószezont.

A Haggibbor kupa versenyére az egyesült teniszszakosztály Gottlieb Lajos odaadó irányítása mellett nagyszabású előkészületeket tesz. A versenyekre a kupavédő NAC és a Haggibbor jóképességű gárdái mellett az egyik vidéki csapat teniszesei fognak részt venni. A versenyek július 17, 18 és 19-én a Haggibbor teniszpályákon fognak lezajlani és azok iránt már előre is nagy az érdeklődés. A versenyt, terv szerint, ismeretségi estély fogja megelőzni.

Hazahozták a Balkán-kupát. A Zágrábban győző román csapat diadalmasan hozta magával a Balkán-kupát, melynek első fordulóját fölényesen megnyertük. A kupa most Bukarestben van és a szövetség úgy tervezi, hogy a kupát az ország nagyobb városaiban közszemlére fogja tenni.

כשר
Mű-tejítő

bármily sajtőkészítéshez használható. A rettegi főrabbi felügyelete alatt készül. Kapható engros és detailban Legmann Mór Retteg, jud. Somes.

KÖZGAZDASÁG

Komplikált a váltóeljárás reformja

Az új törvény nehezen illeszthető be az erdélyi váltóeljárásba, mert olyanról beszél, ami Erdélyben nem is létezik

Bucuresti-Bukarest, július 3. Több ízben megemlékeztünk arról, hogy az igazságügyminiszter a váltóeljárás reformját készíti elő, amelynek során megszüntetik azt a regáti eljárást, hogy váltóperekben is feltétlenül kitűznek tárgyalást és — ami erdélyi szempontból is fontos — a lejárt váltót végrehajthatósággal ruhazza föl. Most elkészült a kérdéses törvénytervezet, amelynek szövege a következő:

1. A kereskedelmi törvény 349. szakaszához a következő bekezdés illesztendő:

A ki nem egyenlített váltót, az esedékes től kezdve a váltóperekre nézve illetékes bíróság a hitelező kérelmére végrehajthatósággal ruhazza fel. Váltóadás csak azokban az esetekben szükséges, amelyekben az óvás a kereseti jog fenntartása végett eddig is megkívántatott.

A végrehajtási felhívástól számított öt napon belül az adós kifogásokat terjeszthet be, amelyben védekezésre is hivatkozhat.

A kifogások és védekezések a jelen szakaszban megállapított módon terjeszthetők elő.

Az itt jelzett határidőn belül a végrehajtás nem foganatosítható.

A kifogás a végrehajthatóságot nem függesztheti föl csak abban az esetben, ha az adós a váltóösszeget leteszi, vagy megállapítást nyer, hogy a kifogást tevő aláírása hamis.

A váltójogi visszkereset gyakorlása végett a végrehajtási végzéssel egyidejűleg a váltóadás másolata is kézbesi-

tendő az adós számára.

Az óvás az adós számára mégis közzölhető a végrehajtási felhívás időpontja után is, de ebben az esetben a végrehajtás foganatosítása csak az óvás kézbesítésének napjától számított öt nap múlva történhetik.

2. Az ekként kiegészített 349. szakasz a zország egész területére kiterjed. A csekkre is alkalmazást nyer.

A jelen törvénnyel ellentétes minden rendelkezés hatálytalan.

A jelen törvény rendelkezései alkalmazást nyernek azon váltókra és csekkre nézve is, amelyek a jelen törvénynek a Monitorul Oficialban történő kihirdetése idején még nem jártak le, valamint azokra is, amelyek bár lejártak, de a hitelező még jogosult váltókeresetet indítani. (Nem forog fenn elévülés).

Igy tehát a regáti kereskedelmi törvény 349. szakasza Erdélyre is ki fog terjedni. Az alkalmazást egyelőre megnehezíteni látszik az a körülmény, hogy az erdélyi végrehajtási törvény szerint végrehajtási felhívás nincsen és amennyiben egy későbbi rendelet ez irányban nem rendelkezik, az új törvény alkalmazásánál is fel fog merülni az unifikációs törvények nyomán keltező zavar.

Felhívás. Felkérjük az összes erdélyi és bánáti ecetgyárosokat, hogy folyó hó 7-én, kedden délelőtt Kolozsváron tartandó égetően fontos gyűlésre saját érdeklükben jelenjenek meg. Blum Mihail Bucuresti, Klein Jakob Huedin, Léb Ödön Cluj.

Színház—Mozi

Akar ingyen moziba menni?

A kérdés kissé különösen hangzik, de egy szellemes ötlet révén igen egyszerű rá a felelet. Igenis, mindenki ingyen mehet ezentul az összes kolozsvári mozikba. Nem kell egyebet tennie, mint a mozi pénztáránál egy 100 lejes Zsidókórház sorsjegyet vásárolni, amelyek ellenében a mozi teljesen ingyen kiszolgált egy mozijegyet, amely bármely ülőhelyre és bármely előadásra érvényes. A Zsidókórház sorsjegyek vásárlói tehát azonkívül, hogy biztosítják maguknak az esélyeket, amelyeket a Kórház sorsjáték reális nyereménytervezete nyújt, teljesen ingyen élvezhetik a kolozsvári mozik előadásait.

A Corso, Carmen, Dacia, Edison, Select és Uránia mozgó pénztáránál bármikor vehet egy ilyen ingyen mozilátogatásra jogosító Zsidókórház sorsjegyet 100 lejért.

A Kórház sorsjáték közel 3 millió lejt kitevő nyereményeit — köztük az egymillió lejes főnyereményt — az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. Cluj, garantálja, úgy, hogy azok a húzás után nyomokban ki lesznek fizetve.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI

A Szinkör Mozgó műsorán ismét elsőrangú filmprodukciónak szerepel. Ma, szombattól napi 4 előadásban vetítésre kerül a német filmgyártás egyik legnagyobb sikerű alkotása, az Elza kisasszony társadalmi történet 10 felvonásban. A főszerepeket a német filmszínészet két kiválósága Elizabeth Bergner, Berlin ünnepektől drámai művésznője és Albert Bassermann alakítják.

Szinkör-Mozgó műsora

Szombat, jul. 4-én 3, 5, 7 és 9 órákor: A német filmgyártás mesterműve: Elza kisasszony, társadalmi történet 10 felvonásban. A főszerepekben: Elizabeth Bergner és Albert Bassermann. Uj hangos hirodó. Helyárak 10 és 20 lej.
Vasárnap d. e 11 órákor matiné: Burleszk műsor. (5 kétfelvonásos). Helyárak 10 és 20 lej.
Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor: Elza kisasszony. Hangos hirodó. Helyárak 10 és 20 lej.
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor: Elza kisasszony. Hangos hirodó. Helyárak 10 és 20 lej.

CORSO-MOZGÓ műsora

Szombat 5, 7, 9 órákor: Megjöttek a rokonok!
Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: Megjöttek a rokonok!

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI
Szombat július 4.
Bukarest. 19: Grammfón. 20.30: Szavlat. 21.15: Táncczene. Utána hírek.
Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Házikvartett. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek, élelmiszerárak. 4: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Missziós üzenetek. 5.30: Magyar nóták cigányzene kísérettel. 6.30: Mit üzen a rádió? 7.30: Hegedűhangv. 8: Másfélórás könnyű zene. 9.30: Cigányzene. Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd operettrészletek és dalok. Utána cigányzene.
Bécs. 19.50: Zongorahangv. 20.20: Dalhangv. 20.50: Mandolinhangv.

Berlin. 20.40: Hangv.
Breslau. 19.20: Operettrészletek.
Frankfurt. 22: H-moll befejezetlen szimfónia Schuberttől.
Langenberg. 20: Vidám est.
Lipce. 19.30: Harmonika hangv.
Varsó. 19.10: Grammfón. 20.15: Szórakoztató zene. 22.30: Chopin művei zongorán.
Poznan. 22.10: Könnyű és tánczene.
Milánó. 19.45: Grammfón.
Róma. 21: Ponchielli: Gioconda című operája.
Prága. 19.55: Fuvószene.
Pozsony. 17.20: Grammfón.
Brünn. 21.30: Fuvósötös.
Osló. 22.15: Orgonahangv.
Toulouse. 21.30: Dalok. 22: Grammfón.
Belgrád. 19.30: Gitárzene.

Apróhirdetések

Figyelem hölgyeim! Párizsi tanulmányutunkról visszatérve, a Wesselényi uca 5 alatt (Szabó Jenő-ház) szórmaszalont nyitottunk. Weisz Fivérek.

Corso Bazárban
Gyermekkoszt, biciklit, nyugdíjgyárt legelőcsőben a vásárolhat. Árjegyzék kívánatra ingyen. Gyermekkoszt 425 leittől kezdve.

ERTESITÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Estéknént állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.
Előrajzolás, csipkebevarrás, montirozás, fehérneművarrás, kézi- és géphímzés, goblenvarrás legszebben és legelőcsőbben Fisch Böske kézimunka szalonjában, Malom u. 16.
Fordítási munkákat vállal Cosmos Cluj, Calea Regele Ferdinand 8., I. emelet.

Perfect, mérlegképes, a könyvelés minden ágában jártas könyvelő és román, német, magyar levelező állást keres. Elvállal óras könyveléseket is. Ajánlatokat „Szerény” jellegre a kiadóba kér.

Régi bevezetett üzlet kibővítéséhez 200—250 ezer lej tökével agilis társ kerestetik. Ajánlatokat „Szombaton zárva” jellegre a kiadóba kérek.

Több évi külföldi tapasztalattal, külföldi utra kísérőnek ajánlok. Németül beszélek. Leveleket „Medica” jellegre a kiadóba kérek.

Perzsaszőnyegek elsőrendű minőségben, minden méretben olcsón eladók. Régiségeket veszünk. Arta Cluj, Str. Avram Iancu 3.

Csütörtökön délután a strandon talált karkötőóra átvethető az Uj Kelet kiadóhivatalában d. e. 8—1-ig.

Nagyon elegáns butorozott szoba, külföldi berendezéssel a lépcsőházból, uccai, azonnalra, 1—2 személy részére olcsón kiadó. Avram Iancu 18., I. 3.

SCHULHOF EMILNÉ
ORIENT
Szövművészeti Iskola
ORADEA, Str. Ep. Clorogariu 14
Művészi perzsaszőnyegek, szövött gobelnek, külföldi fonalak
Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközölköztetnek

Az egész országban közismert elsőrendű és izletes könyvhájaról

A GROSZ
Ortodox
Timisoara—Temesvár, Lloyd-sor 11.
Menü rendszer:
40 lej 4 fogásos menü 40 lej.
60 lej 5 fogásos nagy menü 60 lej.
Allandó abona!
Esküvőket banketteket vállal!
Kifogástalan kiszolgálás!
Utazó araknak kedvezmény!

XIV. ÉVI
Cluj—
július
5691 É

Az Uj Kelet és bántás
Cikkeink u forrás meg
Kéziratokat megőrzésük

Ha a törnemzeti
Vajdasas b

Cluj-Kolozsvár let tudósítójától Kolozsváron a gendás erdélyi határozon Malom lett. A politika mel tekintett a tele elé. Maniu szetszerüleg a délyi szárnyát nyebben és az kellett, hogy ki cíót. Az utóbbi rasztpárt össze nek lemondását tárgyaltak a k tiki világ fe fog-e robbani ban a Maniuva érzete.

A száz forradal
Nos, a század forradalmi hatá dor megkísérlete dásának tulajde piren den lévő k ban senkise m s parlamenterek tek autonómiát kotmányos kérd da Sándor sieté ben leszögezni trónhüségét.

Ezeken felül a ság gyűlése fig megnyilatkozása part erdélyi sz paen áll ez Vaj amely néhány re pitással érzékelt rasztpárt vezet t. Nagy általán zottság gyűlése tetlen szolidaritá kötött fuzió felb part erdélyi veze kívánta kifelé d

Maniu foglalt való
Déléltől tíz órá megnyitása. A kit ni kezdenek a pá helyiségében az zetek vezetői, a lamenterek, a ve vannak a fiatalab Crisan, Lugosani. Az idősebb vezet dor lakásán folyó arról, hogy lem maikról, vagy sen tivája Pop-Csicsó dovan és dr. Vlad ki. Maniu, akin tudomására jutott ban állást foglalt ellen és Vajda S domásukra hozta, szerünek, ha a pár